

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.

Pe un jum. . 14 "

Pe o lună . 2-40 "

Noi de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

 REDACȚIA
 și ADMINISTRAȚIA
 Deák Ferencz-utca 20.

 INSERTIUNILE
 se primesc la administrație.

 Multămite publice și Loc de
 schis costă fiecare sîr 20 fil.
 Manuscripte nu să în-
 poiază.

Gazul de iluminat și idea de stat.

Un eveniment de-o importanță aproape incalculabilă s'a petrecut ieri la Cluj, acest focar de expansiune a panmaghiarizmului în Ardeal. Prefecții din toate comitatele transilvănene, toți coborătorii vechilor stăpâni feudali ai Transilvaniei, conții și baronii Béldi, Bánffy, Bethlen, Kemény, Teleki, Inczedy, dimpreună cu mulți alți reprezentanți ai aristocrației maghiare transilvănene, apoi deputații aleși în circumscripții din Transilvania, profesorii universitari și în sfârșit reprezentanții tuturor sferelor de interes ungurești din Transilvania, din Budapesta și din alte meleaguri ungurești s'au întrunit ieri la Cluj într'un mare congres, ca să hotărască de soarta unui însemnat ram al viitoarei mari industrii ungurești.

E vorba de exploatarea minieră a imensului teren de hidrocarburi din ținutul Sărmășelului. Se știe că începând din toamna trecută statul a monopolizat exploatarea gazurilor de iluminat, inaugurând prin aceasta dispozițiune o epocă de mare avânt al industriei în Ungaria, epoca de modernizare a țării noastre. A fost o energetică încercare de-a deplasa forțele absorbite de politica frageologiei gravaminale și de-a le angaja într'o ho-

tărâtă direcție de muncă productivă. Dar a fost totodată și un vădit semn, că regimul unguresc s'a convins de neînsemnătatea rezultatelor ce a obținut până acum cu politica prigonirilor fățișe și că, în consecință, trebuie să încerce de-acum — pe de-asupra — mijloace de desnaționalizare mai efective. Aceste mijloace le-a găsit în capitalurile statului, aristocrației ungurești și băncilor ungurești. În comparație cu aceste capitaluri averile naționale ale celorlalte popoare din Ungaria sânt aproape disparente și în absolută neputință de a primi o concurență.

Se știe apoi că solul Ungariei, deși aproape cel mai bogat în comori, nu e încă nici explorat pe deplin decum exploatat. În bogățiile acestui sol sânt date toate condițiile primordiale ale unei mari înfloriri economice. Afirmăm chiar, că considerînd populația rară a țării în raport cu întinderile neexploatate încă, condițiile unui viguros avânt economic sânt date în Ungaria mai mult decât ori și unde în Europa. Azi marea industrie e încă un vis în țara noastră, în scurt însă ea poate să fie o frumoasă realitate, de ale cărei beneficii să se bucure în desavantajul popoarelor nemaghiare singur poporul maghiar. Din bogățiile inconmensurabile ale solului ungar, capitalurile statului și boierimii ungurești îi vor crea națiunii hegemonice o bunăstare

înaintată și vor crea în acelaș timp cea mai puternică ispită pentru națiunile conlocuitoare, ispită câștigului pentru cei mulți și lăsați pradă celei mai barbare mizerii.

Fiecare nou coș de fabrică înălțat de capitalurile ideii de stat național maghiar, va fi o nouă cucerire în favoarea acestei ideii, o nouă ispită pentru masele sărace lipsite de un trai omenesc cu adevărat. Milioanele de brațe muncitoare vor fi tot mai mult înhămate la carul fericirii ungurești, conștiințele răpite tot mai mult de valul străinismului și o adevărată vâltoare de desnaționalizare și corupție ne mensește viitoarea mare industrie ungurească, dacă ea se va crea în condițiile în cari e contemplată.

Aceste gânduri, acest scop a planat în atmosfera congresului de ieri dela Cluj. Noi vedem însă perspectiva mai puțin mohorită pentru viitorul popoului nostru din Ardeal. Căci dacă pe urma marilor întreprinderi industriale va reinvia — dupăcum prevestesc cu multă eufemie zierele șovine — *epoca de aur a Ardealului*, de soarele unei astfel de epoci se vor încălzi și interesele celorlalte neamuri din acest istoric colț de țară al nostru. Avântul industriei ungurești va fi un puternic stimulent și pentru activitatea noastră economică și dacă nu vom putea primi la început concurența cu capitalurile statului și feudalilor unguri,

FOIȚA ZIARULUI TRIBUNA.

Despre calumnie.

De S. Mauritius Leonard.

II.

Tot asemenea pătaș se face în păcatul calumniei, cel care aude clevetindu-se ceva despre deaproapele său și apoi aleargă iute și degrabă să-i spună. Un astfel de om chiar dacă spune adevărul curat, chiar dacă se re-strânge exclusiv la aceea, ce a auzit dela alții, și'n sfârșit chiar dacă are cea mai bună intențiune, a căzut și el în calomnie prin faptul, că a răspândit-o, a dus-o mai departe. „Auzit-ai vre-o vorbă despre deaproapele tău? Ingroapă-o în lăuntru tău!” — zice înțeleptul Sirach XIX. 10. Iar psalmistul la c. CXL. 3: „Pune Doamne strajă gurii mele și ușă de'ngrădire împrejurul buzelor mele!”

Celce nu vorbește niciodată de rău pe nimeni și celce are curajul să aperse de calumnie pe cel atacat în prezența sa, de bună samă este omul lui Dumnezeu. Și lui Dumnezeu are să-i mulțămiască fiecare, dacă are puterea de a-și străjui și pecetlui gura așa, ca niciodată să nu scape vre-o vorbă de vătămare și clevetire asupra altora.

Dar nu-i deajuns a nu face pagubă, ci paguba deja făcută trebuie restituită. Nu-i destul a nu bârși, ci cinstea omului, pătată prin calumnie, trebuie reparată. Aici dăm iarăși de o mare greutate. Căci pe cât e de

ușor a calumnia, pe atât este de greu a repara paguba cauzată. Și iată pentruce. Ceea ce-ai vorbit, când ai calumniat, sau a fost adevăr, dar secret, sau a fost neadevăr. Dacă n'a fost adevărat, ești dator să-ți revoci cuvintele și să declari, că ești un mincinos, răutăcios, pismătareț sau cel puțin un om ușuratic și neserios; dacă a fost adevăr, dar un adevăr secret, atunci vine remușcarea și greutatea, pentrucă va trebui să repara cinstea respectivului fără să recurgi la minciună. Da, satisfacția trebuie dată în tot cazul. Calumnia trebuie revocată, aceasta o susțin toți sfinții părinți și toți învățații bisericesti, cari s'au ocupat de obiectul acesta. Prin calumnie ai furat cea mai scumpă comoară a omului: cinstea. Deci nu poți fi absolvat de păcat, până ce n'ai înapoiat comoara răpită. La aceasta te obligă în mod imperios, toate legile dumnezeiești și firești, și'n ultimă analiză cinstea celui calumniat și a familiei lui, pe care ai murdărit-o. A revoca calumnia este însă mai greu, decum se pare la prima vedere. Pentrucă, spre a pune pe cel calumniat în posesiunea cinstei sale de mai înainte, va trebui să stringi în mănunchiu și să legi la un loc toate vorbele rele, cari le-ai răspândit în dreapta și'n stînga despre el. Tu ai calumniat cătră altul, care te-a ascultat. Cu asta însă nu s'a sfârșit. Calumnia a sburat mai departe, dela unul la altul, acum strânge-o, dacă mai poți. Arunci o peatră într'un lac; în locul unde a căzut apa se preface într'un inel; inelul acela se lățește și se face un inel mai mare, acela un altul și mai mare și așa mai departe, până când cel mai mare inel

atinge țărmurii lacului. Tot asemenea se întâmplă și cu pietricica cuvântului, care o arunci în cinstea altuia: vestea rea lătită de tine ajunge la vecini, apoi în oraș și pe urmă în țara întreagă. Acum aruncă-te în lac, scoate peatră și oprește toate inelele sau cercurile, în cari se batjocorește deaproapele tău. Ai curajul? De aceea am zis, că a repara calumnia e foarte greu. Fiecare dintre noi, iubitorilor creștini, știți bine din propria experiență cât de greu se poate ispăși păcatul acesta al calumniei. Aproape fiecare ați auzit calumniind sau ați fost înșivă calumniați din partea altora. Câte pagube morale și materiale nu ați suferit și voi din pricina limbilor rele? Dar întâmplatu-s'a să vină pre-unul să-și revoace calumnia? Paguba cauzată v'a restituit-o vreodată cineva? Nu! răspundeți voi. Așadar ce se întâmplă? Dacă repararea cinstei e o datorință necondiționată atunci ce este cauza de calumniatorii mai bucuos se lipsesc de mila Domnului, mai bucuos preferă să peară împărția cerurilor și să intre în focul iadului, decât să-și retragă cuvintele de hulă și să-și facă datorința? Oh, nu pot s'o spun asta, fără să lăcimesz! În chip înspăimântător văz cum se îngămădesc greutatele, cari stau în calea acestei datorințe și în urma căroră bătătorii sunt a priori destinați pentru munca veșnică și chinurile iadului. Ați văzut cum și dacă dintr'o miie unul s'a hotărît să-și revoace calumnia, se mărginește la două trei vorbe. Dupăce i-a sfărțicat cinstea și prestigiul deaproapelui său, crede că-i deajuns, dacă declară: „Am fost iritat” sau „am fost rău informat”. Cu atîta însă nu-i destul! Trebuie să declari pe față și

va primi-o capitalul de inteligență al rasei noastre, — tot atât de puțin exploatat ca și meleagurile Ardealului — cu capitalul de inteligență, de sigur de-o calitate și cantitate mult mai inferioară, a celor angajați dintru început la înciriparea marelui industriei ungurești. În virtutea eternă a legilor de evoluție națională, apoi, conștiința națională a poporului nostru ardelean se va intensifica numai sub influența unor stări de-o cultură mai înaintată și cine știe dacă prin calitățile lui superioare, precum și prin majoritatea ce va avea-o totdeauna în Ardeal nu va putea să împrumute el caracterul acestei culturi...

Dar la Cluj au răsunat și glasuri, cari au cerut, chiar în interesul unghurimei și împotriva intereselor românești, ca marea industrie în perspectivă să nu fie limitată la granițele de odinioară ale Ardealului, ci, binefacerile ei să fie plasate în parte covârșitoare în sferile de interese economice ale unghurimei din Ungaria propriu zisă. Argumentele ce s'au invocat în acest scop au ținut toate excluderea „valahilor” dela orice câștig pe urma industriei ce se planuiește. Majoritatea congresiștilor, unghuri născuți în Ardeal, au cerut dimpotrivă limitarea acestei industrie la granițele geografice ale Ardealului, — și aceasta în interesul promovării stărilor economice ale unghurilor și în special ale săcuimii din Ardeal. N'au avut deci nici ei în vedere binele poporului nostru. Ca întotdeauna deci orice acțiune publică ungurească, are și acțiunea inaugurată ieri la Cluj o țință hotărâtă împotriva noastră și e stăpânită de aceeași tendință ne-bună: crearea statului național maghiar.

Se spune de altfel că solul dela

Șarmășel, — sat românesc în Câmpia Ardealului — ar fi conținând materii de gaz de iluminat în cantitate de milioane și milioane de metri cubici. Considerând, de pildă, venitul ce-l aduc an de an așa numitele câmpii de gaz ale Statelor-Unite, venit care se cifrează la 273 milioane de coroane după o consumație de 11.000 de metri cubici de gaz, ne putem închipui, că o exploatare intensivă a solului dela Șarmășel însemnează enorme venituri pentru stat, un uriaș impuls de înaintare economică, ale cărei urmări sânt de-adreptul incalculabile. Dacă gazul fabricat la Șarmășel va fi plasat prin o rețea de conducte pe întreg teritoriul Ardealului (căci în America gazul e condus și până la distanța de 4—500 kilometri) și până la Budapesta, pe-o rază de sute de kilometri, exploatarea va lua fără îndoială proporțiile marelui industriei. Dacă mai adăugăm că materiile bogate în hidrocarburi vor putea fi întrebuințate și ca material de încălzit, precum și în diferite scopuri industriale, ne putem face o imagine aproximativă despre însemnătatea muncii ce se întreprinde la Șarmășel.

Valoarea produselor noii industriei e contemplată pe-o întindere cât se poate mai mare. Se va construi un nou drum de fier prin punctele Cluj, Apahida, Reghinul-săsesc, Tulgheș, Iași și Odesa. E luat apoi în combinație ca teren de export Balcanul și visurile compatrioților noștri nu mai cunosc hotare.

Ne gândim la avântul apropiat al societății ungurești din Ardeal, ne gândim la o nouă și mai virulentă activitate a ligii ungurești Emke și ne gândim la uriașele eforturi ce trebuie să facem cu un ceas mai curând

pentru a ne fortifica în fața valului ce se ridică îndârjit împotriva noastră. Să ne gândim cu toții și să învățăm minte.

Ancheta în cauza alegerii dela Orăștie. Din Budapesta ni-se telegrafiază: *Curtea de casație a publicat azi hotărîrea în chestia contestării mandatului dela Orăștie. A dat loc petiției prezintate de alegătorii candidatului național Dr. Aurel Vlad, ordonând ancheta pentru dovedirea cazurilor de corupere și terorism. De asemenea a dat loc uontra-petiției deputatului ales Dr. Farkas Pál, în care se spune că Românii au „agitat”.*

Cu conducerea anchetei a fost însărcinată curtea de apel din Cluj.

Demisia șefului de cabinet al Moștenitorului. Din Viena ni-se scrie: Demisia locotenent-coloneului Brosch, ofițer de statul major, șeful cabinetului militar al arhiducelui Francisc Ferdinand produce mare senzație în cercurile politice de aici. Brosch a fost în mai multe rânduri intermediatorul arhiducelui în chestii politice, așa că demisia lui se crede a fi provocată de motive de ordin politic.

Moștenitorul, care se află în Brioni, n'a hotărît încă în chestia acestei demisii.

Din camera austriacă. În ședința dela 10 Martie, camera austriacă a primit moțiunea prezentată de Pernersdorfer, cu privire la acordarea dreptului și femeilor de a fi membre la reuniuni politice. S'a intrat apoi în discuția proiectului de rezoluțiune, înaintat de Fresl, prin care se cere casarea impozitului pe carne. În cursul discuției Fresl a adus o modificare rezoluțiunii în înțelesul căreia guvernul este somat să depună pe biroul camerei, în timpul cel mai scurt, proiectul casării impozitului. Moțiunea a fost transpusă comisiei afacerilor de impozite.

S'au cettit interpelețiile adresate guvernului, între cari se află și cererea făcută de deputații străini, cu privire la măsurile de urgență ce trebuie luate pentru împiedecarea transportării în Austria a holerei și a boalelor de vite cari bătut în Ungaria.

În una dintre ședințele viitoare camera se va ocupa cu proiectul înființării academiei italiene de drept.

fără șială: „Ce-am zis, nu-i adevărat, tu nu ești vinovat. Iartă-mă”. Aceasta este însă o medicină amară, pe care nu oricare birfitor are curajul să stomacul să o înghiță. Mai bine preferă să moară, decât să ia leacul acesta, atât de potrivit cu natura lui mândră, îngâmfată și răutăcioasă.

De aceea calumniatorii vor avea să stea cu toții înaintea scaunului dumnezeesc, la judecata cea din urmă. Acolo vor fi târîți acești ucenici ai lui Satan, acești ucigași ai cinstei oamenilor și vor avea să dea samă de vorbele lor și să întorcă până într'o iotă pagubele pricinuite cu limbile lor veninoase. Iar pe voi, creștini buni și evlavioși, vă sfătuesc cu toată dragostea mea, să nu așteptați până în ceasul din urmă și dacă a-ți păcătuit față cu bunul nume al deaproapelui vostru, cu voie sau fără voie, nu întârziati a vă repara greșala încă în viață fiind, pentru că dacă în cursul vieții e atât de greu a achita astfel de datorii și a înapoia astfel de comori răpite, cu cât mai greu va fi în ceasul morții voastre! Pentru că, dacă e atât de ușor a calumnia și atât de greu a lua leacul căinții și părerii de rău, pedeapsa meritată pentru acest păcat fiți siguri, că nu va întârzia.

Sfântul Petru Chrisologul cu drept observă, că în iad cele mai amare chinuri are să le îndure limba, pentru că ea e pricina celor mai multe rele și păcate. Bogatul din evanghelie, care ardea în focul gheenei, a rugat pe săracul Lazar, ca măcar limba să i-o răcorească cu un strop de apă.

Toți calumniatorii de regulă mor de moarte grabnică și între chinuri grozave. Precum ei au fost niște vânzători și trădători în viață, astfel îi surprinde și pe ei moartea, ca un trădător, dela spate, pe neașteptate și deodată le amuțește limba. Și atunci se sfârșesc în chinuri amare, pentru că muștrile conștiinței le zugrăvesc deja înaintea ochilor sufletești focul mistuitor, în care au să ardă pe lumea cealaltă. Dreptatea dumnezească însăși pretinde, ca bîrfitorii să-și ia pedeapsa meritată, pentru că Dumnezeu, care este iubirea (Ioan I. 4. 8.) nu poate suferi pe calumniator, care e răutate și venin; Dumnezeu, care este absolută blîndețe și bunătate, trebuie să pedepsească pe calumniator, care este întruparea cruzimii și a fărădelegii.

Să ne încheiem așadar cuvîntarea cu cuvintele scripturii: „Moartea clevetitorului rea moarte este și mai folositor decât aceea este iadul” (Sirach XVIII. 25.) Da, pentru că iadul arde numai pe cei păcătoși, dar calumniato-

rul arde pe cei nevinovați. Iadul arde numai pe dușmanii lui Christos, bîrfitorul însă îi răstignește pe însus Christos. De aceea mai bun este iadul, decât calumniatorul.

Credeți dar, că este de folos ca, pentru neînfrînarea limbii voastre, să vă câștigați așa o pedeapsă înfricoșată, cum este pregătită pentru toți bîrfitorii? O „nici când să nu vorbească gura voastră de faptele oamenilor!” (Psalm. XVI. 4).

Proșterneți-vă dar cu toții la picioarele doftorului divin al sufletelor noastre, care a zis: „Trebuie să se preamărească Fiul omului, ca tot celce crede într'însul, să nu peară.” (Ioan III 14 - 15).

Faceți făgăduință tare și sfîntă, că de aici înainte vă veți înfrîna limba, vă veți pune strajă gurii voastre și nu veți mai descoperi faptele și slăbiciunile deaproapelui vostru. Mergeți la cei pe cari ia-ți bîrfit și le cereți iertare pentru păcatul acesta spunându-le deschis, că n'ați vorbit adevărul despre ei. Și nu vorbiți despre aproapele vostru nici mult, nici puțin, cum zice fericitul Augustin. Aceste cuvinte ale lui să vă fie pururea aminte, pentru că sfînt și adevărat este, că numai acela trăiește în pace, care vede, aude și face!

(.Rev. teologică.) Trad. de Gh. Tulbure.

DAJKOVITS E.

Atelier de fotografii artistice,
— — de primul rang. — —

ORADEA-MARE, Palatul Sas.

Fotografii și portrete, reproducții după
fotografii vechi și noi în mărime naturală,
expuneri de obiective speciale pentru interioruri,
acatice, și lucrări în aquarel și olei artistic executate.
Atelierul se află exclusiv numai în Palatul Sas

Discuția bugetului.

— Situația politică. —

Guvernul se poate mândri cu un „succes” parlamentar: în ședința ieri a fost primit, atât în discuția generală cât și în discuția pe articole, proiectul despre contingentul recruților, așa încât în ședința de Luni se putea intra în discuția bugetului.

Și se poate prevedea că nici votarea bugetului nu va întâmpina piedecii din partea opozanților, dacă nu vinva chiar partidul guvernamental a încerca să dea discuției cadre mai largi, ca să amâie discuția legilor militare, când opoziția e hotărâtă să ornească o acțiune mai intensivă în favorul votului universal.

„Succesul” de ieri al guvernului se latorește în rândul întâi cuminenței — tam tardive — a partidelor opoziționiste, cari s'au convins că o obstrucție parlamentară trebuie să aibă și sprijinul opiniei publice, căci altminteri moare în valurile răscolite de ea însăși. Aici își găsește explicația și faptul că opoziția nu va împiedica multă vreme nici votarea bugetului. Pentru a-și recăștiga simpatiile opiniei publice, admite votarea „necesităților de stat” — bugetul și contingentul recruților — ca apoi cu atât mai energic să porniască lupta pentru votul universal, la discuția reformei legilor militare, condiționând votarea acestei legi — de prezintarea proiectului de lege despre votul universal.

Dacă opoziția va porni această luptă cu gânduri curate și intenția serioasă de-a sili guvernul să prezinte acest proiect, făgăduit în atâtea rânduri în mod categoric, opinia publică, fără îndoială, va aproba obstrucția opoziționistă și lupta parlamentară va aduce multe zile amare pe seama guvernului.

Guvernul se mângăie cu nădejdea că va reuși să încheie — ca de atâtea ori în trecut — un compromis cu opoziția, ferind astfel și partidul guvernamental de frământările interne pe cari le vor provoca discuțiile în jurul chestiunii votului universal.

Discuția bugetului.

Votându-se în ședința de azi proiectul recruților și în a treia citire. Camera în ședința de Luni va începe discuția proiectului despre bugetul anului 1911.

Partidele opoziționiste nu vor lua parte mai intensivă la discuție, mărginindu-se la câte un orator doi la bugetul deosebitelor ministere. Numai la bugetul ministerului de interne vor porni justhiștii o discuție mai vie, pentru a arăta abuzurile electorale săvârșite de organele administrației și stăruind pentru reforme radicale pe acest tărâm.

În general se crede că bugetul va fi votat încă în cursul acestei luni.

Votul universal și Kossuth.

Chestiunea votului universal devine tot mai actuală: Presa ungurească șovină a și început campania împotriva acestei reforme, prezintându-o ca o reformă primejdioasă pentru interesele „națiunii unitare”.

În fruntea acestei prese e și de data aceasta „Bud. H-p.” După ce în numărul său de ieri

și-a exprimat credința că partidul kossuthist și șeful lui nu vor secunda acțiunea justhiștilor, azi dă cuvântul unui „membru distins” al partidului kossuthist care, aprobând expunerile de ieri ale acestui ziar șovin, declară că:

„Majoritatea partidului kossuthist nu vrea să știe de votul universal, egal și secret. Votul acesta îi trebuie numai demagogiei, îi trebuie naționalităților și îi trebuie în rândul întâi Vienei. Introducerea votului universal nu e politică maghiară... și chiar de aceea noi nu vom sprijini partidul justhist. Dealtimeeri Kossuth încurând va face declarații categorice despre reforma electorală. Pot să spun de pe acum că vederile lui congruiază cu aceste vederi ale mele.

Acțiunea partidului român.

Citim în „Gazeta Transilvaniei”:

„Keleti Értésítő” e informat, că atitudinea partidului naționalist față de proiectul pentru oferirea de recruți o va preciza în cameră, prezidentul clubului naționalist, dl Dr. T. Mihali...”

Observăm că acest proiect a fost votat ieri și în ultima citire.

Ședința Camerei.

Ședința de azi a ținut abia două ore.

S'au discutat câteva chestiuni de imunitate. S'a suspendat imunitatea deputaților Lengyel Zoltán, Désy Zoltán (în procese de presă, pentru calomnie), Achim András, Héderváry Lehel, Polonyi Dezső, Nagy Emil și Rakovszky István (pentru duel).

S'a trecut la discuția petițiilor și adreselor sosite la Cameră. Discuția s'a făcut în mod sumar.

Nefiind de față deputații cari au anunțat interpelări, ședința se ridică.

Ședința viitoare va avea loc Luni, când se va începe discuția bugetului.

Scrisori din București.

Presă evreiască și căderea naționaliștilor. — Lărgirea dreptului de vot. — Studenții și mișcările politice. — Ceva alandala.

București, 24 Februarie.

Astăzi s'au terminat și alegerile pentru colegiul al doilea de senat. După cum era de prevăzut, guvernul a triumfat și în aceste alegeri. Până la 1 Martie se vor termina și alegerile de balotagiu la senat, în cari opoziția speră să mai câștige cel puțin cinci sau șase mandate. Astfel, guvernul dispunând de o majoritate destul de puternică, va putea aduce legile promise în programul publicat a doua zi după venirea sa la putere. Toți aceia, cari nu sunt angajați în partidele istorice au primit cu simpatie programul guvernului. Au rămas însă nedumeriți față de atitudinea organelor administrative față de candidații naționaliști, dintre cari unii, cum este harnicul profesor dela Huși Zelea Codreanu au avut să îndure cele mai mari neplăceri.

Prin întrebuintarea mijloacelor de luptă uzitate până acuma, față de naționaliști s'a dat numai prilej ziarelor evreiești să jubileze căderea acelora cari veneau cu un program nou, alcătuit în vederea progresului elementului românesc. Iată de pildă ce scrie ziarul evreiesc „Progresul”:

„Cea mai zdrobitoare înfrângere în alegerile parlamentare de acum au suferit-o incontestabil așa numiții noștri naționaliști.

Nu numai că nu a fost ales nici unul din ei nici dl Iorga, nici dl A. C. Cuza, nici dl Ion Zelea-Codreanu, cari au candidat în mai multe județe deodată și în două colegii: al II-lea și al III-lea de cameră, nici ceilalți antisemiți puși pe lista caraghiosului »partid naționalist-democrat«, dar și numărul voturilor ce au obținut e așa de ridicol, că noi, adversarii lor firești, suntem mai dispuși să-i plângem decât să ne bucurăm.

Facem în alt loc, în numărul de față, o statistică exactă și amănunțită a voturilor obținute de toți candidații naționaliști, în comparație cu numărul voturilor exprimate în colegiile unde aceștia au solicitat sufagiile alegătorilor.

Cifrele acestea, destul de instructive, ne arată că toți cei 21 de candidați antisemiți — am socotit unități, căci dacă ținem seama de faptul că dl N. Iorga a candidat în 7 județe și dl A. C. Cuza în 2, numărul lor e în realitate de 14 — au obținut în ambele colegii un total de 3330 voturi din 21,988 de alegători, cari au votat în județele și colegiile unde au candidat antisemiți.

Cu alte cuvinte: deabia 15 la sută din alegătorii votanți și-au dat votul lor pentru naționaliștii noștri!

Și ei nu au avut nici măcar mângăierea sufletească de a provoca, fie și într'un singur județ, un balotagiu în favoarea lor.

O asemenea zdrobire electorală e o condamnare definitivă a ridicolului »partid« al dlor N. Iorga și A. C. Cuza. Când ne reamintim cu câtă gălăgie și-au întemeiat gruparea lor politică și cu ce ifose sfidau toate celelalte, căderea de acum este fără îndoială mortală.

Firește, se înșală amar numitul ziar, dacă crede că s'a sfârșit cu naționalismul. Acum mai mult decât ori când curentul naționalist pătrunde în păturile mari ale poporului. Dar era nevoie să vedem lipărindu-se asemenea injurii la adresa celor mai de seamă bărbați ai neamului nostru?

Ziarele politice sânt pline de recriminări reciproce. Agenșilor guvernului li se impută acte de violență și »teroare«. Pe de altă parte ziarele guvernamentale acuză opoziția de corupție, de cumpărare de voturi și câte altele. În realitate nici unii nici alții nu văd că această »artă se dă în contul alegătorilor. Un om conștient de rolul său nu se lasă să fie nici terorizat, nici cumpărat. Și vor fi fost mulți din aceștia. Alegerile actuale au dovedit însă că o reformă electorală se impune. Într'o țară de șapte milioane de locuitori, când este vorba de alegerea celor, cari fac legile, alegătorii sânt în număr aproape infim. Se impune deci o lărgire a dreptului de vot. Această lărgire preocupă atât pe liberali, cât și pe conservatorii democrași. Naționaliștii cer de adreptul votul universal pentru toți Români. Înmulțindu-se numărul alegătorilor, atât »teroarea« cât și »corupția«; de care se învinuiesc astăzi reciproc partidele politice, vor dispărea. Căci va fi greu să se exerciteze acestea față de sutele de mii, cari vor veni atunci în fața urnelor, conștente de drepturile lor. Ideia reformei electorale câștigă tot mai mulți aderenți. Și nu ne îndoim că, cu ocazia viitoare schimbării de guvern ea va fi adusă în discuția parlamentului.

Studenții! În actualele lupte electorale au fost aduși și ei în discuție. Mai ales în legătură cu expulzarea studentului bănățean Lalescu. Și rău au făcut aceia cari au amestecat și studențimea în aceste lupte, în luptele de partid. Căci, dacă vor fi vre-o câțiva studenți, cari, în urma legăturilor lor familiare, împărtășesc anumite vederi politice, pentru cari luptă un partid sau altul, marea majoritate a studenților este străină de politica militantă. Studenții știu să se ferească de orice mișcări, cari nu au un caracter curat național. I-am văzut la întrunirea de protestare în contra terorizmului întrebunțat față de candidații naționaliști din Ungaria, i-am văzut la întrunirile convocate de Liga Culturală, iar acum în urmă venind să condamne expulzarea unui Român de pe teritoriul României libere.

Sânt acestea de altfel singurele mișcări, la cari studențimea e îndreptățită, e dator să ia parte. Nu poate nimeni aproba înrolarea studențimei sub steagul cutărui politician, dar care Român n'a aprobat mișcarea frumoasă și pornită de studenți, la 1906 pentru apărarea drepturilor limbii românești? Care Român n'a aprobat mișcarea de acum câteva săptămâni a studențimei din Iași, care a determinat publicul românesc să protesteze în contra angajării unei streine la Teatrul Național de acolo? Sentimentul de colegialitate și sentimentul unității sufletești i-au făcut să protesteze și în contra expulzării colegului lor Lalescu.

De-aceia foarte surprinși au rămas mulți văzând pășirea pe față a unor studenți, cari zic că formează „comitetul central”, cari n'au găsit alt ceva mai bun de făcut decât să-l ponegrească pe bietul Lalescu. Un asemenea comitet nu există și este rău că se uzează de numele studenților spre a se apăra o cauză nedreaptă. Se găsește poate mulți cari, din diferite motive aprobă în aparență orice. În sufletul lor studenții încă nu pot aproba măsurile luate față de colegii lor băpătean. Prin asemenea apucături nu se face altceva decât se corup sufletele tinere, cari trebuie îndreptate spre culmile senine ale idealismului. Și e păcat.

Cititorii ziarelor de azi dimineața s'au amuzat de stilul următoarei știri dată de un „fruntaș” despre conferința dela Cluj:

Adunarea din Cluj dovedește mai mult soliditatea partidului național și din cursul dezbaterilor și a hotărârilor luate, rezultă că fără consimțământul comitetului național nu se va putea face nici o schimbare în viața politică a Românilor din Ungaria.

Aceasta o dovedește cazul ziarului „Tribuna”, care a venit în contradicție cu comitetul executiv. Degeaba au sperat colaboratorii dela acel ziar că boicotul început contra acestui ziar va înceta. Colaboratorii ziarului „Tribuna” trebuie să se supună înaintea solidarității comitetului executiv al partidului național român.

Din acest incident mai rezultă că încercarea pentru înfățișarea păcii româno maghiară, fără consimțământul și aprobarea e mitetului executiv, nu va aduce nici un rezultat.

Partidul național român caută acum să se organizeze în provincie. În acest scop va ține mai multe adunări populare. O astfel de adunare se va ține la sfârșitul lui Martie la Lugoj, cu care ocazie oratorii vor discuta asupra reformei electorale și dreptului limbii române.

Și clar și frumos. Nu?

Coresp.

Scrisoare din Cluj.

Părerile d-lui Dr. Ioan Mihu despre „Tribuna”. — „Autorizatul” nu găsește corespondent aici. — Impresia ce a făcut-o hotărârea comitetului. — După concert.

Cluj, 10 Martie.

(Dela corespondentul nostru). Am avut deosebita și rara onoare a unei convorbiri cu fruntașul bărbat politic al neamului nostru, cu dl Dr. I. Mihu. Venind vorba și despre chestia „Tribunei” dl Mihu s'a exprimat astfel:

— Încercările de distrugere împotriva ziarului „Tribuna” ar fi un adevărat *dezastru național*. Nici un ziar românesc, nici de aici din Ungaria, nici din Regat, nu s'a ridicat la un nivel atât de înalt ca „Tribuna”. Am citit totdeauna cu atențiune și cu plăcere articolele de fond, chiar când exprimau vederi pe cari nu le puteam aproba, ele aduceau însă totdeauna o bogăție de idei și o eleganță a formei neîntrecută încă la noi. Nu aflu de altcum de loc îndreptățită aceasta goană împotriva ei, ea n'a atacat pe nimeni personal, n'a jignit nici ambiții juste, a spus poate cu o prea mare francheță adevărul.

Ce privește mutarea „Românului” din Arad, a spus, că asta orice om nepreocupat trebuie să o doriască. E de părere că Clujul ar fi locul cel mai potrivit.

Le va fi bătut desigur multora la ochi, că „autorizatul” n'are corespondent regulat aici în Cluj. Faptul nuse

poate atribui împrejurării că n'am avea aici destui tineri buni mânători ai condeiului, ci faptului că „autorizatul” nu se bucură aici de nici o trecere. Mai cu seamă exponenții intelectuali ai tinerimii sânt foarte rezervați față de el. Serviciile pe cari ni-le-a făcut „Tribuna” și dl Goga ne îndatorează la recunoștință. Afară de asta și direcția sănătoasă pe care o reprezintă „Tribuna” ne face să ne apropiem de ea în nădejdea unui viitor mai bun. De aceea toate încercările, ce le-au făcut mai mulți inteligenți de aici, aderenți ai „Românului” ca să câștige un corespondent mai meșter—au fost zădarnice. Tinerimea prin aceasta dă dovadă că nu ieste trabantul inconștient al fantaziei cutărui fabricant de injurii. Unul singur este dintre tineri, care scrie la „Românul”. E *decadentul*: Emil Isac. Firește că el nu se scoabară de pe Pegas, ca să scrie niște simple corespondențe, el abea caută atribuți și împărecheri de cuvinte, cari într'adevăr te fac să te oprești asupra lor și a autorului lor și să — rizi. Ce înțeles să aibă de pildă împărecherea asta ciudată de vorbe „*opinci bine-mirositoare*” ori „*aleie sinuoase de portocali*” etc. Expresiunile acestea sânt menite să rămână pentru veci, trebuie să fie luate în antologii, trebuie proslăvite de Caracostea și Densușan, în conferințe chilometrice, de aceea și le-a publicat în bucăți literare de o solidă valoare artistică d. p. în sarbăda „Madam Kohen”, ori în biografia celebrului poet de curte al „Calicului Democrat” Lică Spîrlează. De altfel nu ne supără aceasta colaborare a d-lui Emil Isac la „Românul”, e lucru foarte firesc ca un poet decadent și surghinuit de toți, să se alătore singurului loc care-i oferă adăpost și cu care are ceva comun -- *decadența*.

Se nădăjduia că propunerea făcută referitor la peregrinarea „Românului” în Cluj va găsi ecou între membrii comitetului național, se spera că chestia asta atât de însemnată pentru noi și împrejurime, ridicându-se la un interes general românesc, va domoli patimile și va îndrepta cugetarea celor competenți. Spre cea mai mare părere de rău a noastră însă, nu s'a întâmplat așa. Se zvonia că ieste probabil că se va face, inimile noastre tremurau de neliniște, așteptând rezultatul conferinței. Dar înzădar au fost toate așteptările, căci hotărârea luată, a arătat încă-odată cât sânt de orbiți conducătorii noștri de patimă, și cât de înguști sânt. Să sperăm că puterea opiniei publice îi va sili în cele din urmă să-și recunoască marea rătăcire și să dea însemnatatea convenită Clujului, un punct strategic atât de însemnat al luptelor noastre.

Concertul trecut a lăsat urme adânci în sufletele noastre. Alergările și străduințele ce am depus, au fost răsplătite de un splendid succes moral și material. Lumea românească a arătat că știe să dea atențiune rarelor

momente artistice ce ni-se oferă cu atâta greutate, a mai arătat că țeleg lipsurile vieții noastre studențești. Să ne urmărească pașii și caz de nevoie să ne pretindă o v mai rodnică. De altcum nici nu tre să dubităm în bunele intențiuni al tinerimii noastre și în special ale mitetului ei.

Contele Apponyi în America

Din lumea nouă vin știri interesante despre primirea de care e împărtășit contele Apponyi în America. Pretutindeni asistat de poliție, care îl apăra de „gostea” concetățenilor săi pe cari miza i-a gonit din țara-mamă.

Firește, foile ungurești încearcă să ascundă rușinea ce a pățit o contele Apponyi în orașele unde a mers să vorbească.

Din Ungaria el a pornit cu multe nădejdi, dar vezi că socoteala din țara noastră nu se potrivește cu cea din America, pentru că acolo sânt tot aceiași oameni, dar sânt alte legi și alte obiceiuri. El a pornit în America ca să-și mai adauge o ramură la coroana de lauri a păcii. Dacă altfel e bine că și cetățenii Americii s'cunoască suferințele atâtor neamuri din Ungaria.

Dar iată ce scriu foile americane despre turneul lui:

„Joi, la 23 Februarie, contele Apponyi era să țină o vorbire în „Fine Arts Hall” din Chicago, dar la hală a ajuns numai pe la orele 10 seara. Mulțimea era adunată atât în hală cât și în jurul ei. Când Apponyi a început vorbirea zece slovaci socialiști au început alfluera și a face gălăgie, iar alții — cari au fost mai aproape de tribuna de pe care vorbea contele — au voit să-l tragă jos.

S'a făcut o gălăgie ca în iad încât nici poliștii n'au putut liniști lumea, ci s'au strîns în jurul lui Apponyi ca să-l apere de furia poporului. Peste câteva minute el a părăsit sala și s'a suit în automobilul care-l aștepta la poartă.

Când a ajuns în colțul celei dintâi strade, automobilul a fost oprit de mulțimea, care a tăbărit asupra șoferului și a lui Apponyi. Poliția a trebuit să-și încorde puterile cu mulțimea infuriată, dar în sfârșit a putut să scape pe contele din mâinile lor. Mai mulți oameni au fost loviți rău de poliștii, cari au lovit pe cei îndărătnici cu bățele lor de lemn dând în ei ca în câni. Trei inși cari purtau Sâmbetele contelui au fost arestați. Pe cei trei i-au dus la Harrison Police Station. Mulțimea din sală când au auzit scandalul a început să iasă pe întrecute. Când sala a fost golită de oameni s'au găsit două bombe puse în apropiere de tribuna unde vorbea contele, dar nu au avut timpul să explodeze fiindcă el a ieșit mai iute decum ar fi trebuit.

Când s'a văzut liber Apponyi abia își mai trăgea sufletul. A fost însă bucuros că a scăpat să nu fie omorât!”

Un alt ziar din Newark, unde sânt și mulți Români, scrie:

„Românii din acest oraș au făcut un protest contra contelui Apponyi, care e de prezent în America. Aici sânt mai mulți Români, cari au devenit cetățeni americani, deci nu i-ar mai interesa politica lui Apponyi, sânt însă mulți din aceia cari se interesează mult și au luat parte în număr mare la acest protest.

Contele Apponyi e un delegat al congresului de pace, și de datul acesta Români îl dau pe față lumii, ca pe unul, care le-a răpit libertatea de a se desvolta pe cale națională

călător va fi purtat-o la sărbătoarea frumoasă dela vatra părintească.

Unde era Minerva Cosma cu negrii ei ochi languroși, cu privirea ei străbătătoare, să mângâie și să zîmbească stător podoabe minunate cu cari erau înveșmântate frumoasele românce din Sibiu?

Sultânica.

O declarație corectă.

Drept răspuns la o învinuire absolut neîntemeiată ce și-a permis „Telegraful Român” la adresa Preacuviosiei Sale, părintelui protosincol Roman Ciorogariu, organul mitropoliei române ortodoxe aduce în numărul său mai nou următoarea „declarație” intru toate adecvată adevărului:

Domnule Redactor! În tot răul este și un bine. Din lămuririle nrului 19 am înțeles ce-i supărarea dvoastră. Excelența Sa, Domnul mitropolit Ioan Meșianu, a fost atacat în „Tribuna” și „Tribuna” sânt eu. Un act de răsunare dară.

După dreptate ar trebui să-mi cer atunci partea de merit și din osanalele ce i-s-au făcut Excelenței Sale tot în „Tribuna”. Cum e de ex. articolul la aniversarea de 80 de ani a I. P. S. Sale, și lauda tuturor faptelor laudabile ale Excelenței Sale. Abundența omagiilor aduse I. P. S. Sale în „Biserica și Școala” și la diferite ocazii, ar fi mărturie destul de evidente, că eu nu am stat departe de inclinațiunile „Tribunei”, făcute I. P. S. Sale.

Maș mai putea provoca și la muștrările ce mi-s-au făcut mie în „Tribuna”. Dar pentru această muștrare cine răspunde? Tot eu? Eu am fost acela, care m'am bătut pe mine însumi în coloanele „Tribunei”?

Dvoastră veți vedea de aici, că nu eu stau asupra „Tribunei”, ci „Tribuna” asupra mea. Pe mine întocmai așa mă chiamă în judecată, ca și pe orișicine.

Dar nu doleanțele Dvoastre mă tac să răspund, ci motive de ordin mai înalt ierarhic. Mași pus anume față în față cu I. P. S. Domn Mitropolit Ioan Meșianu, prin ce ați dat o gravă lovitură ordinii ierarhice din mitropolie. Această lovitură sunt dator a o opri în loc, prin următoarea declarație:

Eu am avut supărări cu I. P. S. Domn Mitropolit, dar acestea au dispărut de mult, spre a fi înlocuite cu un profund sentiment de venerație față de Mitropolitul meu, cu care trăiesc în comuniune ierarhică, ca modest lucrător în via Domnului, stăpânită de I. P. S. Sa. De va fi fost dar vre-o supărare la mitropolie, aceea nu din vina mea s'a făcut, și nici din vina mea va rămânea. Aceasta să se știe.

R. Ciorogariu.

Cu acelaș prilej preașielnicul „Telegraf” se încumetă să formuleze o nouă învinuire, tot atât de gratuită însă. Li impută, anume, părintelui protosincol lipsă de energie în a-și opri personalul din redacție dela acte de necuviință.

Cerbicia malonestă a „Telegrafului” nouă ne pare firească, după ce o cunoaștem de mult, atâta îndrăzneală însă din partea manechinilor cari fac redacția mașinală a acestui ziar, ne uimește totuș. Dar ce să le faci manechinilor, cari nu-și pot închidui o redacție după chipul și asemănarea celei din care fac parte.

Reuniunea femeilor rom. din Arad și provincie.

Convocare.

»Reuniunea femeilor române din Arad și provincie« își va ținea

adunarea generală

Duminecă, în 12 Martie (27 Martie st. v.) a. c. la orele 5 după amiază în locuința mea din strada Petöfi Nr. 1.

Invităm la această adunare pe toți membrii și binevoitorii Reuniunii.

Ordinea de zi:

1. Raportul comitetului despre activitatea sa.
2. Cenzurarea socotelor pe anul trecut.
3. Darea absolutoarelor și stabilirea bugetului viitor.
4. Eventuale propuneri.

Arad, 4 Martie 1911 n.

Sever Bocu,
secretar.

Letiția Oncu,
prezidentă.

Alte invitări nu se fac.

In cauza școlii de fete din Arad.

Ni se cere publicarea următoarelor:

O „trecătoare prin Arad” nu mai încapă în numărul 46 a „Tribunii” de școala diecezană civilă de fete din loc, tocmai acum, în pragul împăcării diferitelor mult accentuate dintre Consistor și Reuniune.

„Trecătoarei” — școala i-a rămas în minte ca o „pată murdară” pentru „interiorul mizerabil” al edificiului; pentru că după cunoștințele „mai chiar după informațiunile dânsiei, în localul actual al școlii de fete” este „atmosfera aceea grozavă de mușce și egrasie de pivniță”; de pe „păreții umezi” — „picură umezeala”; „padimentele” sânt „cu bureți”. „Existența elevelor întru astfel de local este un adevărat chin”. „Intunecimea dormitorului și a saletor de studiu, odăile acelea scunde cu atmosfera aceea grozavă...” și altele ca acestea pe toate le-a observat „trecătoarea”, și, deși numai „trecătoare”, totuș are vremea de-a mai spune: „Mă mir, că autoritățile ministeriale sânt așa de îngăduitoare de data aceasta”!

Am nu numai cuvenita autorizare oficioasă, ci și datorința morală să spun în acest chip, în interesul adevărului și al instituției de sub întrebare dar mai ales pentru liniștirea părinților interesați următoarele:

Edificiul actual al școlii și internatului de fete este acelaș pe care „Reuniunea femeilor române din Arad și provincie”, l-a predat Consistorului eparhial în anul 1890, de când sub titlul de investiții, reparări și deficitele susținerii școlii, s'au cheltuit din bugetul Consistorului mai multe zeci de mii de coroane.

Adevărat că institutul nu are palat, dar în starea sa de azi, ca internat și școală civilă, este mult mai corespunzător, decât cum era „când Reuniunea a instalat școala și a predat-o Consistorului”.

Spre dovedirea condițiilor de azi ale institutului mă provoc la faptul, că școala, în anii din urmă, a fost inspecționată în câteva rânduri de inspectorul regesc de școale.

Așa de exemplu în pragul anului 1906, când pe baza raportului oficios al acestuia, guvernul țării a luat la cunoștință caracterul de școală civilă al institutului.

În Ianuarie anul trecut inspectoratul regesc a cercetat din nou școala, timp de peste trei ore întruna, și s'a declarat mulțumit, cu observări puține și mărunte numai, dar nici decât de firea celor spuse de trecătoare. Cine vrea să se orienteze mai de aproape, va putea afla protocolul original despre această vizitație în arhivul consistorial.

Pentru partea de internat a institutului, acesta își are medicul său oficios. Totuși, în urma afirmărilor „trecătoarei”, întreg localul școlar și de internat a fost azi vizitat anume prin unul din medicii orașenești din loc, care m-a autorizat s-o spun, că stările aflate nu sânt nici de cum pre cum le spune „trecătoarea”. Din contră, starea institutului peste tot, ca împărțire și aranjament; salele de învățământ, odăile de locuit și vorbitorul — ca spațiu și curățenie — corespund referințelor igienice pentru numărul elevelor. Curățenia e mulțumitoare. Salele, în loc de a fi scunde au înălțimea de 4 metri. Scăderi de natură gravă igienice de loc nu sânt.

De altmintea afirmările „trecătoarei” sânt combătute și prin împrejurarea, că contingentul de azi al elevelor, interne și externe, față cu anii de mai înainte s'a duplicat.

Afară de aceasta starea sanitară a elevelor e în general în condițiile posibil cele mai bune.

Arad, la 26 Februarie, 11 Martie 1911.

Dr. Gh. Ciuhandu,
asesor referent școlar.

Din străinătate.

Turburările din Mexico. Mobilizarea făcută în grabă a despărțământului militar de Vest din Statele-Unite a produs legitimă surpriză în cercurile politice a diferitelor țări. Mobilizarea de o parte, turburările din Mexico de altă parte au avut drept coincidență teama puterilor interesate, de vre-un eventual amestec al Statelor-Unite în afacerile interne ale Mexicului în detrimentul celorlalte puteri. Sau cerut deslușiri urgente pe cale diplomatică atât din Londra cât și din Berlin cu privire la această mobilizare.

Asigurările date de președintele Taft par a liniști diplomația europeană. Taft a spus, că mobilizarea s'a făcut cu scopul împiedecării trecerii revoluționarilor mexicani pe teritoriul Statelor-Unite și a împiedecării încercărilor de contrabandă. În felul acesta se vor tăia sursele alimentării revoluției, care amenința pacea țărilor din apropiere. Guvernul Statelor-Unite este ori când în situația de a-și putea apăra interesele, cari par a fi periclitare în urma izbucnirii nemulțumirii poporului.

Plecarea agentului diplomatic german din Mexico întărește afirmațiunile președintelui Taft, căci într'un caz de pericol iminent agentul nu și-ar fi părăsit postul.

— Premiat mai de multeori. —

BOROLINUL

lenoul miraculos de casă alui

— — — Dr. Borovszky — — —

se vinde deja și la comitatul nostru. — Efectul și puterea acestui mijloc de casă este neîntrecut la bronhita, boale de nervi și musculare, dureri de cap și dinți precum și la toate boalele obven te din răceală, ca reumă, podagră, ischiaș, dureri în oase, aprinderi musculare și amortire, în fine la dejerături și la înțetarea rănilor provenite din arsuri. — Desinfector și mijloc excelent pentru scutirea corpului. Preparatorii: Dr. Borovszky R. medic și Borovszky K., Budapest, II, Főutca No 77c. Se capătă în sticle de 1-20, 2.— și 2-50 coroane în Arad la Drogueria Vojtek și Weisz și la farmacia Örs Rezső în Pâncota.

rele unor avocați escroci cari după ce l'au afumat bine, l'au pus să iscălească un art, în înțelesul căruia pentru șase mii de dolari abzice de moștenire. Cele șase mii le-a tocat repede și trezindu-se din chefurile nesfirsite a aflat că aruncase o moștenire de șase milioane în schimbul a treizeci de mii de dolari. Judecătoria din Dublin i-a numit un epitrop și vrea să încerce pe calea legii să mântuiască ce mai e de mântuit, din milioanele căzute pe mâna escrocilor.

— **Catastrofa unei fabrici de pulberărie.** Din New-York se anunță că în fabrica de pulberărie din Plessant-Praire a avut loc o explozie și cinci magazine încărcate cu o sută-optzeci de tone materii explosive au sburat în aer. Toată fabrica a fost distrusă și se spune că edificiul din oraș sa năruit pe o rază de zece kilometri. Detunătura s'a auzit la depărtare de sute de kilometri și a fost semnalată în mai multe localități de spectacole din Chicago, unde publicul a fugit înspăimântat. Mai multe mii de oameni au fost omorâți și treisute au fost schilodiți îngrozitor. Pagubele se urcă la șapte milioane și jumătate lei.

— **Noul sistem al tunurilor de vapor.** Admiralul Scott, șeful marinei engieze a inventat un tun care se poate ficsa și slobozi dela depărtare. S'au făcut deja mai multe încercări foarte reușite pe bordul cuirasatului „Neptun” și se crede în general că invenția e de mare însemnătate, întru cât va schimba întreagă tactica de război pe apă de până aci.

— **Moartea văduvei pictorului Veresciagin.** Din cauza unei incurabile boale de cancer s'a sinucis erii într'un spital din Moscova, văduva regretatului pictor rus Veresciagin. Ca ul acesta trist ne aduce aminte de calea triumfală a celebrului pictor, ce a făcut cu putericele sale tablouri în care ficsase grozăviile războiului și ne mai aduce aminte și de tragicul sfârșit al pictorului dela începutul războiului ruso-japonez. Pictorul s'a prăpădit deodată cu amiralul Macarov, cu prilejul exploziei vaporului Petropavlovsk, unde pictorul venise cu permisia țarului, să facă studii.

— **Măsurile contra ciumei în Austro-Ungaria.** Deoarece în Odesa iar a înviat muma, care a mijit în vremea iernei între șoareci și guzganii, ba din când în când lovind și câte un om, doi, Austria a luat măsurile. Toate autoritățile administrative din Galiția au primit poruncă să fie de pază, iar în deosebi la graniță vegherea să fie neadormită.

Ciuma a izbucnit în lava, în Surabaya, pe coasta de Miază-noapte. Olanda a luat măsurile.

Tot odată s'au luat cele mai strașnice măsurile împotriva călătorilor din China și din toate părțile unde băntue sau a băntuit ciuma, în toamna din urmă. Guvernul cere aplicarea circulației din 1889 în privința ciumei. Cere stărpirea guzganilor și șoarecilor, precum și a puricilor. În toate cazarmele, etc., se vor spăla paturile, mindirile, păturile, etc., cu leșie fierbinte, deasemenea dușumelele. Toate găurile de șoareci, etc., se vor astupa cu ciment amestecat cu sticlă. La gurile canalelor se vor pune site dese de sîrmă. Unde sunt goluri sub dușumele, se vor ridica scândurile, stărpi guzganii, etc., astupa și podii din nou. Șoareci și guzganii morți să nu-i ia nimeni cu mâna, ci cu cleștele de fier și să se arză. Locul unde se vor găsi asemenea mortăciuni să se ude bine cu soluție 5% de acid fenic. Unde se va vedea că pier multe rozătoare de acestea, se va da de știre institutului bacteriologic.

— **27 buc. acții ale inst. »Albina«** se află de vânzare în total sau în bucăți. Doritorii să se adreseze la adm. »Tribunei«.

x **Nou magazin de ceasornice și juvaere** în strada Ion-Weitzer, edificiul școlii de fete. Serviciu prompt. Reparaturile ceasornicelor se făptuesc pe lângă garanție. Cu deosebită stimă solicit sprijinul publicului, **Vogel Laszlo**, giuvaergiu și ciasornicar în strada Ion-Weitzer.

x Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra inșuratului de azi a băncii de asigurare „Transilvania“.

x **Au sosit cele mai noul gențe femeiești din piele** precum și fețe de mă ase pentru genți, portmoneuri și portfigarete, ornamente pentru coafură, bastoane, parfumuri etc. și se vînd ieftin la magazinul Hegedüs Gyula, Arad, Andrassy-tér No 15. Telefon No 506.

Városmajor-Sanatorium și Hydrotherapie

26 odăi aranjate cel mai modern;
Supraveghiere medicală continuă (constantă). —
Telefon 88—99. Birou-central, stabiliment medical
Budapesta, B-dul Ferencz-körut 29.
Consultatiuni dela orele 8—9 a. m. 3—5 p. m.
Director-șef: **Dr. A. Cozmutza.**

ECONOMIE.

Adunarea generală a »Oravicianei«. Sâmbătă, 4 Martie n., și-a ținut adunarea generală, sub conducerea directorului-președinte **Ilie Trăila**, institutul de credit „Oraviana” din Oravița. La adunare au luat parte 77 acționari, reprezentând 3047 acții cu 1548 voturi.

Rapoartele, împreună cu propunerile direcțiunii, au fost primite fără nici o discuție. Dividendul s'a stabilit cu 8%.

Fondurile de rezervă au fost dotate cu Cor. 17.029'93, atingând astfel suma de Cor. 342.362'10. Fondul disponibil pentru binefaceri s'a dotat cu Cor. 1.462'10. Depunerile au crescut astan la suma de Cor. 2.464.075'15. Circulația casei: Cor. 8.824.028'13. Reverimentul: Cor. 17.176.817'09. Activa: Cor. 3.840.395'81. Venitul brut: Cor. 260.582'50: escedentul: Cor. 67.897'49.

Ajungând alegerile la rînd, în direcțiune au fost realeși, cu aclamație: protopopii **Alexandru P. Popovici** și **Victor Poruțiu**, **Dr. Petru Corneanu**, **Dr. Ion Nedelcu**, **Dr. Ioan Mangiuca**, ca membrii noi au fost aleși: proprietarul **Iosif Nedici** (Oravița-rom.), preoții **Ioan Maran** (Ciclova-rom.), și **Petru Bernaz** (Secaș) și proprietarul **Simeon Vițanu**, (Slatina).

În *Consiliul de control* au fost realeși: **I. E. Țăranu**, **Iacob Botoș**, **Gheorghe Jianu**, **Iuliu Roșiu**, **Nicolae Băloane**, **Gheorghe Dragoescu** și **Gh. Lipovan**.

Adunarea a decurs în mod demn și în cea mai deplină ordine, grație faptului și înțelepciunii ocîrmuitorului și interesului viu al acționarilor, geloși de reputația de mult stabilită a acestui așezământ economic, ce are o menire atât de frumoasă în părțile noastre sudbănățene.

Tîrg de țară în Ilia. Tîrgul de mărfuri ce era să se țină în 20 Ianuarie la *Ilia-Murășană* se va ținea cu permisiunea ministerială în 16 Martie n. a. c.

Din pildele altora. Înainte cu 10 ani s'a alcătuit în comuna unguurească Nagykerék o tovarășie de credit, — o bancă satească.

Azi această tovarășie are un capital de quote (părțile date de membri) în sumă de 23 mii coroane. Membrii tovarășiei, din crutașii lor și-au pus la o parte ca depuneri la tovarășie — bani albi pentru zile negre, — suma de 60 mii coroane. În anul încheiat to-

vărășia a învîrtit peste 25 mii coroane, — l'cheind socoțile anului întai cu un câștig curat de 2 mii coroane din nimic!

Cu ajutorul tovarășiei s'atenii au cumpărat o moșie de 2 mii jugăre.

Înainte cu 3 ani, cu ajutorul tovarășiei de credit, s'a alcătuit una nouă: tovarășia pentru moară. Membrii acestei tovarășii și-au cumpărat o moară cu capitalul plătit de 36 mii coroane. În anul trecut pe lângă toate dușmăniile și nepriceperea, tovarășia a ajuns la un câștig curat de 4 mii 800 coroane, — cu toată că moara tovarășiei macină mai lesne.

La anul 1905 Ungurii din Nagykerék și-a alcătuit o tovarășie de consum (boltă). Bilanțul anului trecut arată un câștig curat de 952 coroane la un capital de quote de 370 coroane. În cinci ani tovarășia și-a adunat și un fond de 2700 coroane.

Iată dar cum fruntașii înțelegători ai unui sat, au știut să câștige un nou izvor de venit care an cu an aduce un venit de 7—8 mii coroane cu ajutorul celor trei tovarășii, și pe lângă asta an cu un se dă din venitele tovarășiiilor sute de coroane pentru școală, pentru biserică, pentru săracii satului, pentru bibliotecă și pentru o mulțime de alte lucruri folositoare. De cât toate aceste însă mai mari, mai însemnate sunt roadele morale, — desfacerea la cap, luminarea minții și nobilitarea inimii ce să ajunge prin tovarășii, prin lucrarea laolaltă.

Intrunire agricolă în Șura-mare. Reuniunea română de agricultură din Sibiu va ținea o întrunire agricolă, Duminică în 12 Martie n. c. la orele 2 d. a., în școala română din comuna Șura-mare. La întrunire se va vorbi despre cultura pomilor și despre însemnătatea însoțitorilor sălești sistem Raiffeisen.

Asociațiune românească de ajutorare reciprocă în Timișoara. În Eszék și în Timișoara există câte o Asociațiune de ajutorare reciprocă, cea din Eszék avînd o filială și în Timișoara. Aceste Asociațiuni străine de poporul românesc, atât în cece privește organizațiunea, cât și spiritul conducerii lor, fac din motive de câștig material propagandă mare și între Români, atât pe calea presei, cât și pe căi private. Pentru ca publicul românesc să nu se angajeze la aceste Asociațiuni, cari n'au nici în clinici în mănecă cu interesele morale și materiale ale poporului românesc, fruntașii noștri români din Timișoara au decis înființarea unei mari Asociațiuni de asemenea natură, cu scopul de a satisface tuturor dorințelor materiale și morale ale publicului românesc într'un mod mai sigur și mai culant decît Asociațiunile amintite, despre ce avizînd pe cei interesați, îi recercăm să se țină în rezervă pentru proiectata Asociațiune românească, a cărei înființare faptică are să urmeze cât de grabă. În afacerea aceasta orice informațiuni dă dl Dr. Aurel Cosma avocat în Timișoara.

Posta Administrației.

Teodor Mișcoiu în Seleuș abonamentul d-voastră e achitat până la 1 Iunie 1911.

Valeriu Russu, Urdi Szt.-Péter. Am primit 12 cor. abonamentul până la 1 Iulie 1911.

Redactor responsabil: **Iuliu Giurgiu.**

»Tribuna« Institut tipografic, Nichin și comp.

Dr. Stefan Tămășdan,

medic univ. specialist în denturi,

Arad, via-à-vis cu casa comitatului.

Palatul Piecher Eliz. Poarta II.

Consultatii dela orele 8—12 a. m. și 3—6 d. a.

BIBLIOGRAFII.

În curând va apare:

»Magdalena«

poem dramatic în 3 acte

De A. Maior.

Abonamente se pot face de pe acum trimițând 3 cor. la librăria »Tribunii«.

La Librăria Tribunei se află de vânzare + 10—20—30—80 fileri porto, de curând apărute următoarele cărți:

I. Agârbiceanu. În întineric. Nuvele à 2+20 fil. porto.

Radu Baltag. Feciorul și alte nuvele. à 150+20 fil. porto.

Mihail Lungianu. În sărbători. Nuvele à 150+20 fil. porto.

Hai să rădem. Almanachul revistei Minerva ilustrată pe 1911 à 1+20 fil. porto.

La Librăria Tribunei se află de vânzare următoarele cărți mai nou apărute:

H. Stahl. Bucureștii ce se duc. Cu 97 ilustrațiuni originale à cor. 250 plus 20 fil. porto.

Ioan Adam. Vorbe de clacă. Cor. 125 plus 10 fil. porto.

MOBILE

bune și ieftine

se află în renumita fabrică din

Oradea-mare-Nagyvárad

Kossuth (Sas)-utca 7. alui

REISZ MIKSA

Cancelarie administrativă
și birou de informațiuni
în Budapesta.

Procur și dau informațiuni în toate afacerile procesuale, extraprocusuale, administrative și comerciale, mijlocesc împrumuturi personale, ipotecare și amortizaționale ieftin și în scurt timp; mijlocesc cumpărări, vânzări, exarendări de bunuri, mașini motoare și alte rechisite economice; finanțez parcelări de moșii, exoperez ajutoare de stat pentru preoți, învățători, școli și pentru cumpărare de izlaze și pășuni; efectuează tot felul de comenzi comerciale eventual și la bursă prompt, pe lângă taxe moderate și anticipația pentru corespondență.

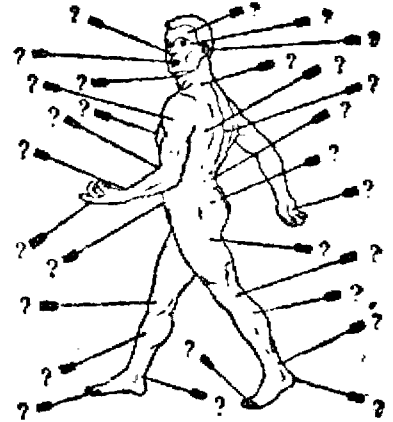
Dr. Constantin Manea,
advocat diplomat

VIII, Aggteleki-u. 10., I. 7. Telefon 171-27.

La proprietarul Ioan Popescu în Magyarád se află de vânzare în cvant mare și mic:

vin vechiu și nou
de Măderat.

AI DURERI?

I. După cât știu Elsa fluidul lui Feller alină durerile, le vindecă și alungă slăbirea, vindecă repede și sigur reuma, boala de nervi, junghieri, dureri, influență, răceli, dureri de cap, dăți și de șale, căceșii dureri de ochi, migraenă și alte dureri cari nu sunt amintite aici. Fluidul Elsa al lui Feller are efect neîntrecut la răgușeala, guturai, dureri pe piept și gât, și a organelor respiratorii și a tuturor boalelor contrase din răceala. E veritabil numai dacă fiecare sticlă poartă numele lui FELLER. 12 sticle mici sau 6 duble ori 2 speciale costă franco 5 cor.

II. Mai aducem apoi la cunoștință că mulți oameni folosesc cu rezultat admirabil hapurile Elsa-Reb-bera contra perturbațiilor stomacale, scăderilor, lipsei de apetit, arsuri de rinichi, noapă, indispoziție, bizare, lipsă de scaun, dureri de ceam și alte perturbații a organelor de mistuire. 6 cutii 4 cor. Să ne păzim însă de imitații și să facem comanda act pe adresa

Eugen V. Feller, farmacist în Stubica
Centrala 122 (cott. Agram).

Dr. B. BASIOTA medic
specialist în morburile femelești.

Cluj-Kolozsvár, Str. Ferenc József No 6.
Consultațiuni între orele 8—10 a. m. 3—5 p. m.

»DRĂGANUL« institut de credit și economii în Beiuș.

Avis!

Adunarea generală a institutului de credit și economii »Drăganul« ținută la 28 Ianuarie st. n. 1911 a hotărât asupra urcării capitalului social, dela 200.000— cor. la 400.000 cor. prin emiterea alor 2000 acții în valoare nominală de câte 100— cor. Pentru îndeplinirea acesteia hotărâri adunarea generală însași a luat unele măsuri, pe când altele au fost încredințate bunei chibzuiei a direcțiunii. Basați deci pe rezoluțiunea și totodată pe autorisația, primită dela adunarea generală, și invitându-Vă la subscrierea acțiilor din emisiunea nouă, ne luăm voie a Vă comunica următorul

plan pentru noua emisiunea de acții.

- Capitalul societar al institutului de credit și economii »Drăganul« societate pe acții în Beiuș, se va spori prin emiterea alor 2000 acții nouă în valoare nominală decâte 100 cor. cu 200.000 cor astfel capitalul societar va fi acum 400.000 cor.
- La plasarea acestor acții vor fi preferenți acționarii vechi, — asigurându-li-se dreptul de a putea cumpăra atâtea acții nouă, câte acții posedă din prima emisiune, întrucât acțiunile lor vechi le vor prezenta la cassa institutului până în 1 Aprilie st. n. 1911, — și întrucât deodată cu prezentarea acestora vor plăti 30 cor. din prețul fieștecăreia acții nouă.
- Actuari acționari ai institutului au dreptul de a cumpăra pentru 110 cor. o acție nouă, din care sumă cor. 100.— se vor transpune la capitalul social iar 10— cor. la fondul de rezervă.
- Intrucât acționarii actuali până în 1 Aprilie 1911. st. n. nu și-ar reclama acest favor și drept de întâietate și nu ar împlini condițiunile de sus, — acțiunile rămase astfel neoptate se vor vinde prin direcțiune după buna ei chibzuială, însă nici o acție și nici într'un caz mai ieftin decât cu cor. 110.—
- Acțiunile nouă, după achitarea prețului întreg — începând însă numai din 1 Ianuarie 1912 st. n. vor avea toate drepturile și beneficiile acțiilor vechi.
- După ratele plătite institutul va solvi 5% iar după ratele restante va încasa 6¹/₂%, dela restanțieri. Institutul își rezervă însă tot dreptul de a proceda față de restanțieri conform statutelor și în înțelesul §§. 153 și 171, din legea comercială, — anulând acțiunile acelea, a cărora preț nici după provocarea publicată în foaia oficioasă a institutului nu ș'ar achita și făcându-l responsabil pe acționarul restanțier pentru întreaga valoare a acției plătite.
- Pentru achitarea prețului acțiilor nouă se fixează următoarele modalități și termeni:
 - până în 1 Aprilie 1911 se plătește pentru fiecare acție nouă Cor. 30—
 - " " 1 Iunie " " " " " " " " 20—
 - " " 1 August " " " " " " " " 20—
 - " " 1 Oct. " " " " " " " " 20—
 - " " 1 Dec. " " " " " " " " 20—
- Asupra condițiunilor de plătire ale acțiilor rămase neoptate și vândute eventual la ne acționari — va hotărâ direcțiunea. Pentru a înlezni reclamarea favorurilor asigurate vechilor acționari, alăturăm un formular de declarațiune, rugându-Vă, să iscăți actul, și anexând acțiunile vechi, să-l trimiteți mai târziu până'n 1 Aprilie 1911. st. n. pe adresa institutului. Acei acționari, cari vor prezenta în persoană, acțiunile vechi la cassa institutului, optind verbal acții din emisiunea nouă, nu au trebuință de formularul alăturat.

Dat în Beiuș la 5 Februarie 1911 st. n.

DIRECȚIUNEA.

Cele mai bune
oroloage de turn

le pregătește:

Nädler A.
urmașul lui Leutwyler F. E.

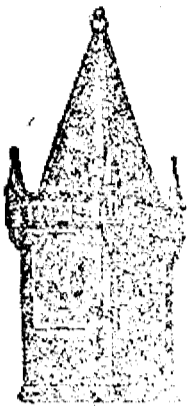
Budapesta, VII.
Strada Práter Nr. 9.

- Execută și invențiuni.

Preț-curent și prospect
— la dorință gratuit. —

Acei cari se vor provoca la
ziarul Tribuna primesc favor

- Fondat în anul 1891.

ANUNȚ.
Pentru biroul unui institut de asigurare
de seamă se caută un funcționar
care vorbește bine românește, nemțește și
ungurește și are și simțul negustoresc.

Oferte pelângă referente, pretențiunea de
retribuție și copia atestatelor să se trimită
biroului de informații *Eckstein Bernát* în
Budapetsa, Erzsébetkörút 37. sub pseudoni-
mul »Szorgalom 500«.

Primesc ieftin și cu garanță
repararea de ma-
șini de îmblătit,
chiar și de acelea, a căror
cazan are lipsă de probă.

MIHAI BĂNĂȚEANU,
mașinist diplomat.
A R A D, Strada Vendel numărul 5.

Un potcovar dip'omat

caută aplicare ca măestru potcovar la
miliție din România de călărași sau tunari.
Eventual se angajază ca faur și la curți
boierești din România. Ofertele sunt a se
trimite la administrația Tribunei.

**Credit pe ipotecă, pe cambiu
și pentru oficiali
mijlocești**

Herzog Sándor

A R A D,
Str. Weitzer Janos 15.

Telefon nr. 878.

NICOLIN - Timișoara
(Centru).
str. Takarekpenztár 4

Articole de coafură specială.

Chignon, bucle
Impletiuri, turbane
plete, transformații
peruce, bandouri

Specialității de par
fumerie, garnituri
pentru curățitul mă-
nilor, noutăți de
piepteni, orno și an-
trepozite pentru păr

Mare depozit în ar-
ticole de toaletă, ap-
de păr, pudră.

Primul salon pentru frizat, conservarea
ondularea, spălarea, colorarea și curățirea
părului și a mânilor din Ungaria de sud

: Prețuri moderate. :
Comande prin poștă se efectuează prompt. Pre-
curent gratis și franco.

Vânzare de **altoi de viță.**

Cine vrea să struguri fru-
moși și sănătoși să se ad-
reseze cu încredere către
VITYÉ MIKLÓS
la firma de viță de vie
condusă cu multă con-
știință în

— **Ös-Csanád,** —
(com. Torontál) unde se
găsesc cele mai variate
altoai de calitate I mă,
soiuri de viță de vie pen-
tru vin și struguri de
conservat, precum și viță
americană, netedă și cu
rădăcini deasemenea se
găsesc vițe de rangul II

cu prețul cel mai ieftin. Soiuri pentru chioscuri.
Preț curent trimitem gratis și franco.

Prăsirea galțelor de soiu orp.ngton.

Mare asortiment în altoi de pomi
și trandafiri.

Dintre multele scrisori de recunoștință, publicăm
una singură:

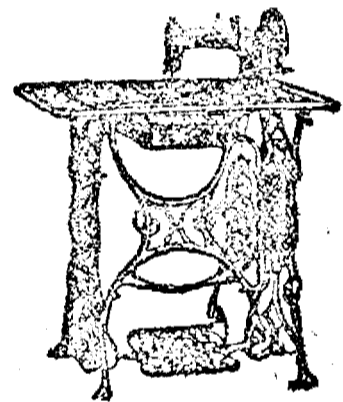
Mult Stimat Die! Cu altoiuri expedate de cu-
rind sunt foarte mulțumit.

Békéscsaba, 16 Octomvrie 1910.

Réti Béla, farmacist.

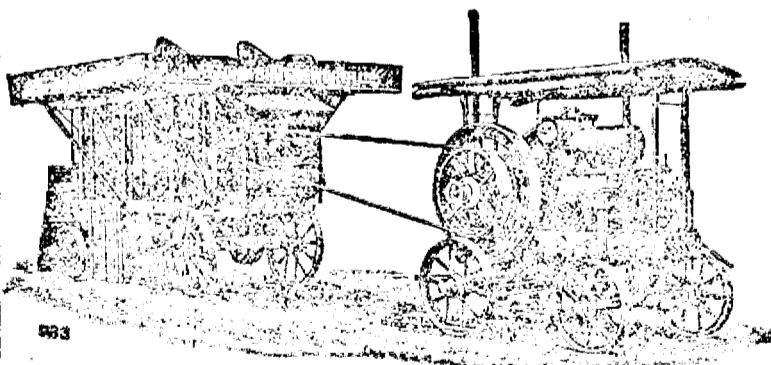
Se primesc comande pentru expedarea de toamnă
și primăvară.

STAMM EDE succesor
RESCH FERENCZ,
atelier de mașini de cusut și biciclete
în TEMESVAR, strada Merczi 4.

Are magazin
de mașini de
cusut **PAFF**
de toată mări-
mea și cu pre-
țurile moderate.
Mare asortiment
de **Goarne.**
Prețurile se pot
solvi și în rate.

Cele mai noi Patefoane,
fără schimbarea acului pe
lângă prețuri convenabile.
Telefon nr. 459.
Preț-curent la dorință trimite gratuit!

Mare depozit
în CLUJ.

Inspekția ingine-
rului gratuit.

Agentura fabricii de mașini agricole:

Clayton & Suttleworth Ltd.

Motoare cu olei brut.

Tulumbe cu motor cu gaz.

Motoare cu benzină

Oleiuri de uns.

Antepresa agricolă comercială ardeleană
nr. **Oliver Oszkian & Comp.**
Cluj (Kolozsvár), **Ferenc József-ut Nr. 31.**
Telegramadr: **Coloniale Kolozsvár.**

Telefon interurban No. 934.

Articole de
specialitate.

Cereți prospecturi.

Birou de informații !!

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincă, m'am hotărât să deschid în Budapesta un

Birou de informații și Agentură românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministerii și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în restimp de 2—3 zile, ori-și-cui resolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit. Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesc în persoană cu referentul cauzei și rog rezolvire favorabilă. Fac totfelul de mijlociri comerciale și comande. Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

L. OLARIU, Budapast, Lajos-u. 141. III/19.

„IANER” cremă neunsuroasă.

Cel mai nou produs igienic pentru curățirea părului și înfrumusețarea lui. Înlătură petele galbene, buzele pricnuite de înfierbânteli, sgrăbunțe și alte necurătenții de piele. Crema aceasta ziua se poate folosi mult mai cu succes. 1 teglă 1 coroană.

„Ianer” pudră. E non plus ultra pudrei. Bună a baluri, saloane și de zilnic folos, care acopere încreșturile și e cu totul nesticăcioasă. În culorile: roză, albă și cremă 1 cutie 1 coroană.

„Ianer” săpun 1 bucată 60 fileri.

„Ianer” pastă pentru dinți 1 doză, 1 cor.

„Ianer” apă pentru gură. Bună pentru dinții scorburoși și gingiile burețoși, contra mirosului greu de gură. 1 sticlă cor. 1-60; jumătate sticlă, 80 fileri.

„Ianer” esență pentru păr. Excelentă pentru înlăturarea măreței și contra căderii părului 1 sticlă, 1 cor. 30 fileri.

„Ianer” pomadă pentru creșterea părului. 1 teglă 4 coroane.

„Ianer” vâpseală pentru păr pentru a colora în negru, brunet or în blond părul sur și cărunț. Nereușita colorii e exclusă. La comanda să se noteze că părul înărunțit în ce culoare să se vâpsească (negru brunet). Un carton 4 coroane.

„Ianer” apă care face părul blond

Pentru a vâpsi în timp scurt, în băl, auzit, părul blond, roșu, chiar și brunet ori negru. 1 sticlă 4 cor.

Discretă și zilnică expedițiile cu poșta. — Telefon 476.

Pentru înconjurarea contrafacierilor numai „Preparatele lui Rudolf Ianer” leșite din farmacia sa ca valoare și se pot căpăta la

Farmacia „Maria ajutătoare” a lui Rudolf Ianer, Temesvár, Gyárváros Fő-ut 70.

Imprumuturi cu amortizație și imprumuturi pentru funcționar, vinderea și cumpărarea de moșii și parcelarea lor o mijlocește mai avantajos: =

Biroul de Intermedare:

Vig Lajos

Arad, Piața Arpád Nr. 5.
— Telefon Nr. 671. —

Via viitorului!

Toți sunt deja de acord asupra faptului că

via Delaware

e neintrecută ea roditoare și rezistentă, dă vin tare și dulce, nu putrezește se coace repede, nu trebuie nici altoită nici stropită. La orice transport se alătură mușteriiilor instrucția cum trebuie sădită și astfel se prinde fiecare *Mlădițe simple 6 cor. suta, miia de clasa 1 50 cor., cl. II 30 cor.* și se poate comanda pe lângă anticipație de 10%. Asort. 26 mii. Stefan Jedlicska, proprietar de vii în Zenta.

Fischer Testvérek

fabricanți de țesături de sîrmă, împletituri de sîrmă pentru garduri, site și de coardă din sîrmă de oțel pentru paturi etc. în

Arad, József-főherceg-ut 8.
Fabrica: Kossuth utca No 45.
Telefon No 587.

Recomandă în atențiunea on. public magazinul bogat cu lucrări de bransa aceasta, care capătă cu prețuri ieșine de concurență. — Catalog de prețuri trimite gratuit.

Nu mai sunt dureri de stomac!

A KAKUKFU KESERU HASZNALATA

Medicamentul de casă patentat TARBA CUCULUI MARĂ după o folosință de câteva zile încează totul lipsa de apetit, vomarea, nervositatea de stomac, diarea și ori-ce durere de stomac — etul unei sticle mici 80 fil., sticlă mare 2 cor. Szentgályi Dánie, farmacist, Gödöllő. Păziți de imitații! Veritabile sunt numai când dep și pe acoperiș e patenta „elix fumar. off.”

Horváth István

fabricant de instrumente muzicale în Budapesta, Rákoczi-ut 51.

Recomandă pe lângă prețuri moderate pianuri, cimbale, pianine, violini, flaute, harmonice, precum și tot-felul de instrumente muzicale. Prețul scoalei Kulifay pentru învățatul cimbalei 7 cor. În in depozit piese românești pentru cimbale. Catalog (ilustrat) de prețuri la dorință se trimite gratis și franco

MAGAZIN DE MOBILE

Joan Réthi

Simplă artistică pentru edificii și mobile, în Sibiu — N.-szeben, Elisabetg 20.

Primesc ori-ce lucrări pentru aranjamente de școale, biserici, magazine, birouri și locuințe, deasemenea pentru clădiri, lucrări în cel mai modern stil, pe lângă livrare promptă prețuri moderate și din material uscat. Desenine și proiecte fac grabnic și gratuit.

Fabricație specială de

MOBILE DIN PIELE

ENGLEZEASCĂ.

colorează mobile vechi din piele cerere trinite prețuri gratuit

ZUCS A.

peșier

Budapest, Károly-ut 5c.

UZINĂ ASORTATĂ CU

INSTALAȚII ELECTRICE COMPLETE

Pentru mori, fabrici, ferme, etc.

Motoare de olei brut **SWIDERSKI**

Motoare de München ptu benzina, gaz și gaz condensat.

Mașini electrice M. S. W.

Pompe centrifugale și turbine.

Auspiciile inginerilor și prelminarele de apese le pune bucuros la dispoziție.

„ELEKTRA”

soc. pe acții pentru edificarea uzinelor electrice

Budapest, VI., Gyár-u. 11/L. Telefon 84—64.

Fluid pentru turlști de Kwizda. Marca de scutire a șerpului.

Mijloc aromatic probat de freatac pentru întărirea și câștigarea puterii vinelor și mușchilor, contra podagrei, reumei, ischiașului, junghiurilor în coaste etc. pentru turlști, vinători bicicliști și călăreți ca mijloc de întărire și re-ăstă-garea puterilor după drumuri obositoare.

Prețul unei 1/2 sticle cor. 2 - 1/2 sticlă c. 1-20, ventabil se capătă în farmacia. Catalog de prețuri gratis și franco se capătă prin depozitul principal.

Franz Johann Kwizda, farmacist, liferantului curții ces. reg. austro-ungare; reg. române și reg. bulgare. Korneuburg bei Wien.

KLINGE ANTAL

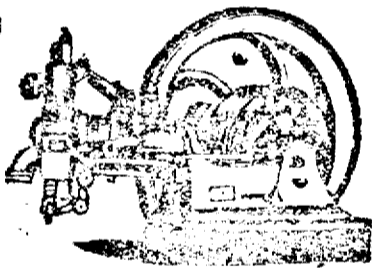
picior bisericesc și de icoane sfinte în Nagyvárad, Szent János-u. 11.

Pregătește gratis tot felul de planuri pentru iconostase și plafoane bisericești.

Ține în depozit cruci mari pentru drumuri de țară și duleie.

Fabrica de motoare A. G. din Drezda.

Cea mai veche și mai mare fabrică de motoare din Germania.

Expedează renumitele motoare și locomobile de benzin, oleu brut, gaz și petrol, precum și motoare absorbitoare de gaze.

Noutăți neîntrecute.

— Generator absorbitor de gaze — UNIVERSAL.

Spesele de mănare și puterea de cai costă numai 1 fil. pe oră.

Reprezentat general:

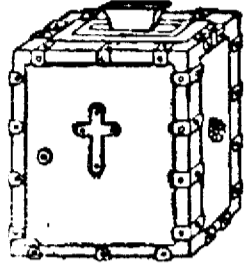
Ignác Gellért & Comp.

Budapesta, Teréz-körút 41. — Telefon 12-91. Garanție deplină. — Condițiuni favorabile de plată.

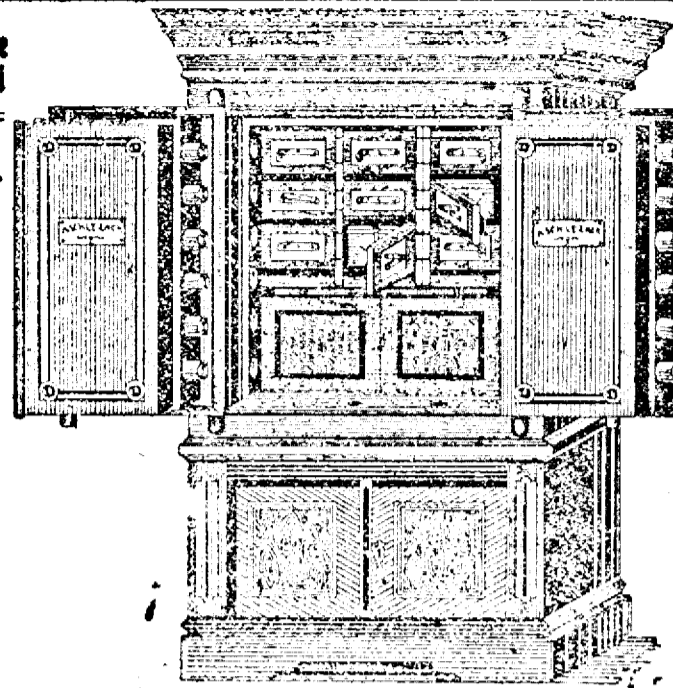
A. SCHLEZACK fabrică de casse pentru baui și tresoare în

Sibi u-Nagyszében, Lederer-g. 2.

Fabrică casse cu sertare din scyllolith și asbest incombustibile, recunoscute de cele mai bune. Sertare și casse panțe ată sigur din antogen și thermit, camere panțe ată, casse pentru acte, casse, prese pentru copiat, lacăte de siguranță, etc.

Referindu-vă la ziarul nostru vi-se trimite prețuri curente gratis și porto fr. Fabricare din materialul cel mai bun.

KLINGE ANTAL

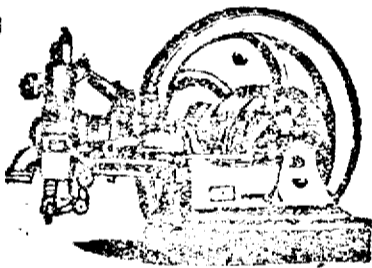
picior bisericesc și de icoane sfinte în Nagyvárad, Szent János-u. 11.

Pregătește gratis tot felul de planuri pentru iconostase și plafoane bisericești.

Ține în depozit cruci mari pentru drumuri de țară și duleie.

Fabrica de motoare A. G. din Drezda.

Cea mai veche și mai mare fabrică de motoare din Germania.

Expedează renumitele motoare și locomobile de benzin, oleu brut, gaz și petrol, precum și motoare absorbitoare de gaze.

Noutăți neîntrecute.

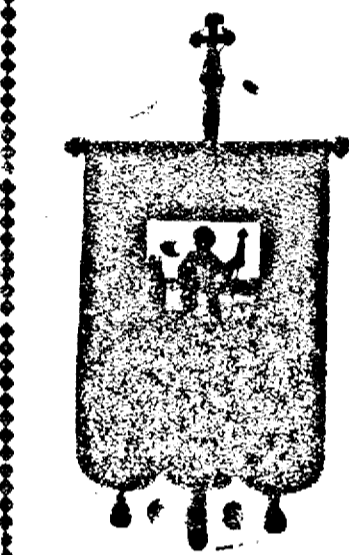
— Generator absorbitor de gaze — UNIVERSAL.

Spesele de mănare și puterea de cai costă numai 1 fil. pe oră.

Reprezentat general:

Ignác Gellért & Comp.

Budapesta, Teréz-körút 41. — Telefon 12-91. Garanție deplină. — Condițiuni favorabile de plată.

Dipl. de onoare Lovrin 1902.

Medalia de aur Timișoara 1891.

SZUBOTHA SANDOR

pregătitor de odăjdii și ajusturi bisericești.

Intensiat la 1888

Telefon pentru casă și oraș 408.

Liferantul excel. Sale episcop Desseffy din Cenad.

TIMIȘOARA-CETATE

În colțul străzii Lovinici și Jenő Ióherceg, vis-à-vis de hotelul «Hungaria».

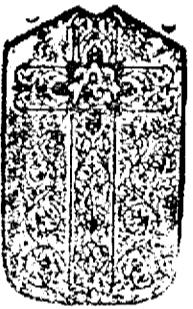
Recomandă magazinul său bogat în atențiunea binevoitoare atât a preoților cât și a acelor, cari voesc să cumpere pentru biserică capele, sau societăți de înmormântare

odăjdii, steaguri, cruci, statue sau altfel de ajusturi bisericești

— tot astfel marele său asortiment pentru materiale necesare la formarea ajustărilor bisericești. —

Pentru liferările mele lau răspunderea.

— Servesc bucuros cu catalog ilustrat. —

SCULPTOR

și PIETRAR.

SZATMÁRI KŐIPARGYÁR

— HARKANYI EDE — sculptor și pietrar în — SZATMÁR-NÉMETI. —

Lucrări: Sculptură și monumente, altare amvoane, grilaje, bazine, statuele, rugi, cruci, pietre pentru mormint, etc. etc.

Clasa arhitectonică: Canouri, mau olec, poduri, — scări balustrade, pavații ș. a. —

Clasa de morărit. Pietre de moară franceze, rijnii — pentru sămânță și sare, tocile etc. —

Numai lucrări de gust și execuție specială, pe lângă — prețurile cele mai convenabile. —

Se fac gratuit desene, rezervându-se dreptul de proprietate. — Va rog să fiți atenți la firma. —

Oltoieri de struguri

expediază, garantând de sol viță americană

netedă și cu rădăcini, precum și în diferite soiuri recunoscute de trainice asortiment bogat;

Küküllőmenti első szőlőoltvány-telep

proprietar: **Caspari Frigyes,**

Medgyes 16. sz. (Nagyküküllő megye).

— Prețuri și cereți prețuri curente ilustrate! —

Din prețul curent se pot ceta scrisori de recunoștință din toate părțile țării; și așa toți cei ce doresc să comande pot cere mai întâi informații dela persoanele cunoscute așa vorba! ca și însoriz, despre încrederea ce o pot avea în firma de sua.

Turnătorie de clopote. — Fabrica de scaune de fer pentru clopote, a

ANTONIU NOVOTNY TIMIȘOARA - FABRICA

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricte, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe garanție, de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce în ușurință în ori-ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture fiind astfel scutite de crepare. Sunt recomandate **CLOPOTELI GĂURITE** de dânsul în e cu deosebire ventate și prețiate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai dânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg. este egal în ton cu un clopot de 461 kg. patentat după sistemul vechiu. Se mai recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut de sive stătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut ca și spre turnarea de toate de metal. Prețuri-caranțe ilustrate gratis.

„INSTITUT DE ASIGURARE INDIGEN”
„TRANSYLVANIA”

Sibiu, strada Cisnădiei 1—5 (în casele proprii) a introdus, ca să satisfacă în toată privința dorința publicului asigurator, câteva tarife nouă (Ig, Xg, și XIXg) după care s'a făcut posibilă încheierea de asigurări cu

40% participare la câștig,

după câte 3 ani de asigurare! Aceasta participare la câștig nu se calculează în premiile viitoare ci se plătește în număr, ceea ce înseamnă o însemnată reducere a premiului. Dacă de ex. o persoană de 20 de ani încheie o asigurare pe K 10.000 după tariful XIXg. astfel, că acest capital după o platire de premiu în decurs de 30 de ani, la ajungerea etății de 50 de ani ai persoanei asigurată să se plătească de jumătate, iar cealaltă jumătate la moartea întâmplată mai târziu, va avea după acest tarif să solvească un premiu anual de K 266.40, va se zică cu totul K 7992.

Primește însă în schimb după câte 3 ani de asigurare înapoi 40% din premiu, adică în total K 1065.60, ca participare la câștig! Prin urmare toate speșele acestei asigurări fac K 6926.40.

Când însă moartea asiguratului s'ar întâmpla mai înainte, adică înainte de anul al 50-lea al etății, banca ar plăti imediat cele 10.000 de cor. întregi erezilor. Atunci, natural și premiul plătit va fi mai mic. — Prospește și informațiuni asupra acestui tarif, cum și asupra tuturor celorlalte, se dau în ori-ce timp și cu toată prevenirea prin Direcțiune sau prin reprezentanții ei.

Reprezentanța pentru Arad, se află la domnul **Iuliu A. Herbay**, strada Széchenyi No 1. III
Acquisitori se caută pretutindeni.

Eugen Lieblich

fotograf

Sibiu—Nagyszeben—Hermanstadt
Erzsébet u. No 56 (casa proprie).

— Execută toffelul de icoane artistice. —

Platinatipie, icoane simple, mici și până la mărime naturală. **Picturi renumite în oleu** în toată mărimea, după orice fotografie mică. **Fotografierea copiilor** executată modern, fotografiere în grup și familie, se știe, că atelierul acesta în privința mărimii este primul. — Atelierul în timp de iarnă este încălzit, se poate fotografia chiar și pe timp ploios. —

Prețuri moderate.

Cu desiușri servesc.

Aviz.

Aduc cu plăcere la cunoștința onoratului public de dame, că în urma avantajoselor mele legături, am făcut cumpărături în condiții favorabile, drept aceea apropiindu-se sezonul de primăvară și vară, rog să mă cerceteze cu vizita lor, fiind în situația de a vinde cele mai moderne

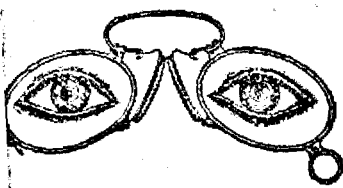
pălării pentru dame

pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Solicitând prețiosul sprijin, cu deosebită stimă rămân

LĂZĂR CZ.

salon de modă pentru pălării de dame.
Arad, Andrassy-tér 13.

Karl G. Sadler clasornicar
gruva argiu și optic la
Bestercze, Spital-gasse 23.
(Lângă „Hotel Sahling“).

Mare magazin de:

clasornice de buzunar

din aur argint și din nickel.

roloage de părete, deșteptătoare și cu pendul.

ticli de aur și argint.

ticlii optici și

ochelari de

Ratenow. —

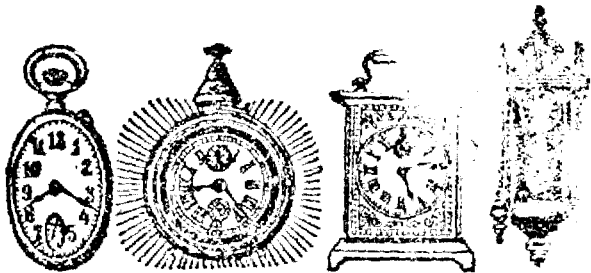
reparările a tot-felul

artich în bransa

asta se efectuează

cu constințiozitate și

prețuri moderate.

Cel mai mare depozit de cuptoare de olane

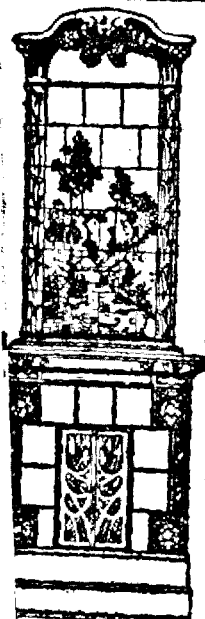
MICHAIL WAGNER

fabricant de cuptoare și olar,
Besztercze, Ungarstrasse 12.

Recomandă cuptoare de olane, căminuri, cuptoare pentru bucătării; fabricație proprie, pelângă prețuri moderate, modele simple până la cele mai complicate în culori variate și moderne.

Toffelul de reparaturi și prefaceri se efectuează cu prețuri convenabile

Comande pentru băi de vană și căptușirea părețitor se fac deasemenea din asortimentul depozitului.

Fundat în anul 1882.

Telefon No. 688.

BRUCKNER LIPOT

tapețier, decorator și fabrică de mobilă în

ARAD,

Andrassy-tér, tér palatul Neumann.

(Lângă cofetăria Matzky).

Recomandă mobilele sale propriu pregătite, solide și de o execuție elegantă. *

Pentru camere de dormit dela 190 florini.

NEUSCHLOSZ Sufragerie (prânzitor),

dela 140 florini.

BUTOR Garnituri de salon,

dela 95 florini.

Prețuri de cumpărare

:: convenabile. ::

Se vind exclusiv **MOBILE**

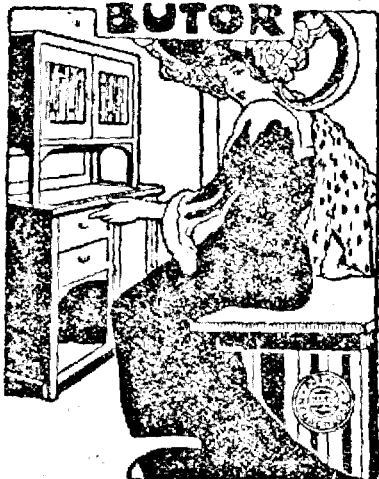
din lemn tare și vestit

NEUSCHLOSZ.

Furnisorul asociației

căilor ferate ungare.

Atelier de I-u rang.

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

Gerstenbrein Tamás és Társa sculptor și măiestru pietrar.
Atelierul central al magazinei: Cluj-Kolozsvár, Dézsma-u. 21.
Magazin de pietrii monumentale

fabricate proprii din marmoră, labrador, granit, sienit, etc. —
Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.
Biroul central:
Nagyszében, Fleischer-gasse 17.
Filiale: Déva și Nagyvárad.

INGRIJIREA FRUMUSEȚII.

Regeneratorul pentru păr (Galdys) nu se ține de plicticoasele medicamente anunțate de atâtea ori, cu toate că pe terenul acesta își reclamă primul loc, fiind cel mai bun dintre mijloacele pentru păr. Cu folosirea lui au ajuns la rezultate miraculoase. Femei și artiste din lumea mare prin scrisori de recunoștință dau expresia cea mai măgulitoare preparatului despre mulțămirea lor.

Regulatorul »Galdys« întinerește în scurtă vreme părul încărunțit și îi redă culoarea și strălucirea originală tinereții.

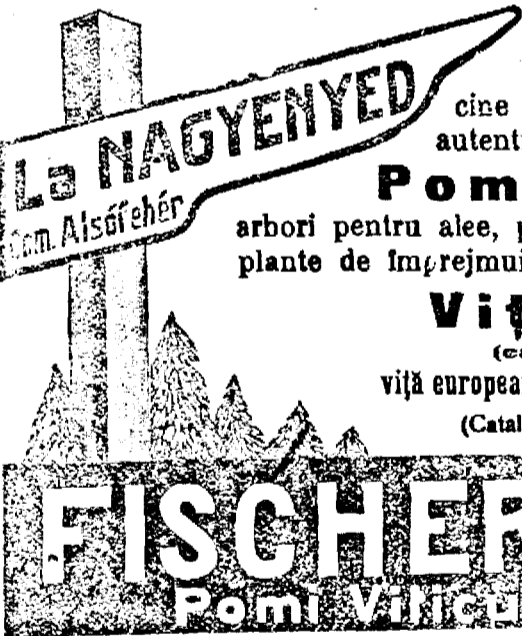
O sticlă 2 cor. 40 fil.

Medicamentul pentru creșterea părului »Galdys« e mijloc sigur contra căderii părului și a boalelor de cap. Promovează în mod miraculos creșterea și întărirea părului iar părul căzut îl înlocuiește bogat. Impedecă fracturarea părului. Cu un cuvânt întărește rădăcina, ca udatul florile. — O sticlă 3 coroane.

Tovarășul acestuia e spiritul pentru cap »Galdys«, care împedecă formarea mătreji și jupoierea pielii. — Prețul 2 coroane.

Le pregătește farmacia la »Impăratul Roman« alui

VIG BÉLA, BUDAPEST II. Fő-utca 54.

să se adreseze,

cine dorește a-și procura varietăți autentice de:

Pomi roditori

arbori pentru alee, plante de ornament, conifere, plante de împrejmuire, fructe cu boabe, puieți, etc

Vițe altoite

(calitate superioară)
viță europeană și americană cu și fără rădăcini
(Catalog instructiv la cerere gratuit).

FISCHER & COMP
POMI VIȚE ALTOITE

Bencsik Zsigmond în Déva

Oferă **ghete americane și franceze**

cusute cu mâna în atelierul propriu — precum și

ghete gata

f. moderne p. bărbați, femei și copii.

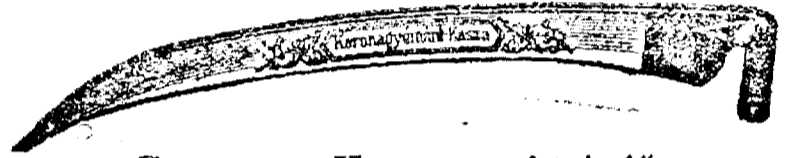

galoși, ghetecomode și p. gimnastică. — Mare magazin de gume renumite de Sullivan pentru tocuri la gheteci și creme excelente.

Ghetele pentru picioare neregulate și bolnave le pregătesc după măsură. — La comanda din provincie este destul a se trimite o gheată folosită. — Serviciu prompt.

Să ne credeți

că este în interesul D-tre, dacă comandați — — **coasa „Koronagyémánt“**

Cu coasa „Koronagyémánt“

bătă odată se poate cosi ziua întreagă și deoarece e făcută din oțel-diamant, coase rele sau moi nu se găsesc între ele. Pentru trănicia fiocărel bucăți garantăm.

75 80 85 90 95 100 110 cm.

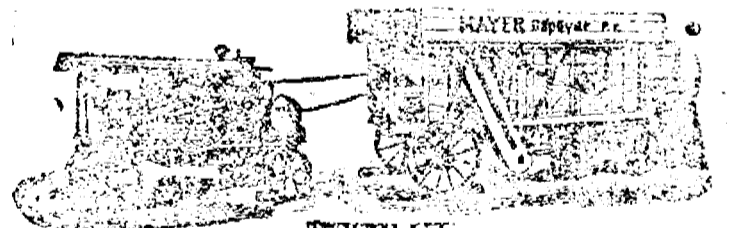
Prețul: 1 buc. 1-80 1-90 2- 2-20 2-40 3-40 2-60 cor. — La comanda de 10 buc. una se dă rabat. — Comanda se pot face prin trimt. banilor înainte sau pe lângă rambursă la magazin de coase „Koronagyémánt“

Lengyel Testvérek Kaposvár, Fő-utca 22 T.

Motor cu benzin.

Garnituri pentru îmblătit.

Înainte de a cămpăra garnituri pentru îmblătit cereți în interesul propriu al D-Voastre, catalog de prețuri dela **Fabrica de mașini MAYER soc. acț.** în Szombathely și Budapesta, V., Váczikörut 61.

De 60 de ani executăm garnituri pt. îmblătit. Multe scrisori de recunoștință din toată țara.

Motor cu benzin.

Magazie de articlii pentru biserici și preoți.

GEORGE JANGOVICI

ARAD,
Forray-utca Nrul 2

Aduc la cunoștința onoratului public că au sosit

noutățile de primăvară

Postavuri de reverenzi, brîuri preoțești, roșii, vânate și :: negre. ::

în stofe, mătăsuri, delainuri, zetyruri, cretoane, batisturi și multe alte articole cari nu se pot toate înșira.

Cea mai bogată magazie în articlii pentru sfintele biserici și preoți

Ciorapi împletii în temniță.

„ZLAGNEANA“ institut de credit și economii societate pe acții în Zlagna.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii »ZLAGNEANA« societate pe acții, Zlagna, (Zalatna) se convoacă pe aceasta la

a XIII-a adunare generală ordinară

Joi în 30 Martie st. n. 1911 la orele 9 a. m. în localul institutului cu următorul

PROGRAM:

1. Raportul direcțiunii, bilanțul anual și raportul comitetului de supraveghere.
2. Impărțirea venitului curat și darea absolutului.
3. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1911.
4. Alegerea comitetului de supraveghere în cadrul statutelor.
5. Alegerea de membrii în direcțiune în cadrul statutelor.

Spre orientare: Acei domni acționari, cari voesc a participa cu vot la adunarea generală sunt poftiți a-și depune, cel puțin cu 24 ore înainte de adunare acțiunile scrise pe numele lor, respective pe numele acelor, pe cari îi reprezintă, precum și documentele de plenipotență, la casa etății în Zlagna. Acțiunile se pot depune și la: «Albina» în Sibiiu, la «Victoria» în Arad, la «Auraria» în Abrud, la «Detunata în Bucium, la «Bucium» în Bucium-Poeni și la «Agricola» în Hunedoara.

Zlatna, 6 Martie st. n. 1911.

DIRECȚIUNEA.

N. B. Raportul anual specificat se va trimite la toți domnii acționari deosebit.

Contul Bilanț încheiat cu 31 Decembre 1910.

ACTIVE.		PASIVE.	
Sumă — — — — —	10377 02	Capital:	
ambii în portfel — — — — —	428326 75	emisiunea I-a — — — — —	50000 —
Imprumuturi ipotecari — — — — —	56813 —	emisiunea II-a — — — — —	50000 —
Obligațiuni cu cavenți — — — — —	354 —	Fond de rezervă — — — — —	100000 —
Imprumuturi pe lombard — — — — —	2426 30	Depuneri spre fructificare — — — — —	35410 79
Conturi curente — — — — —	3192 65	Reescompt — — — — —	270304 82
Realități:		Imprumuturi ipotecare cedate — — — — —	113990 —
a) case proprii Nr. 935 — — — — —	28000 —	Conturi corente — — — — —	6800 —
b) realități de vânzare — — — — —	2086 93	Conturi corente — — — — —	12345 92
Hârtii de valoare:		Posiții transitorii — — — — —	8576 90
a) Efecte publice — — — — —	7450 —	Dividendă nereclamată — — — — —	469 50
b) Acții dela bănci — — — — —	8395 —	Diverși creditori — — — — —	1255 04
Magazin de cereale:		Profit curat — — — — —	13562 14
a) porumb — — — — —	2065 67		
b) grâu — — — — —	311 44		
c) ovăs — — — — —	1404 02		
Datorași:			
a) Acționari restanți — — — — —	1787 —		
b) Credit deschis la bucate — — — — —	3532 47		
c) Diverși debitori — — — — —	2681 11		
Posiții transitorii — — — — —	8000 58		
Mobilier:			
a) al institutului — — — — —	2903 95		
b) al magazinului — — — — —	80 —		
	527 80		
	607 80		
	562715 11		562715 11

Contul Perdere & Profit.

DEBETE.		VENITE.	
Interese de depuneri — — — — —	11919 83	Interese de escompt — — — — —	39041 51
Interese de reescompt — — — — —	9375 55	Interese ipotecare — — — — —	3683 89
Interese fondului de rezervă — — — — —	1361 95	Interese obligațiuni — — — — —	47 65
Interese cap. emisiunea II-a — — — — —	230 90	Interese de cont-curent — — — — —	63 22
Interese după împrumut ipotecar ced. — — — — —	390 40	Interese lombard — — — — —	26 30
Dare erarială și comunală — — — — —	3443 20	Chiria după casele proprii — — — — —	800 —
Dare după interesele de depuneri — — — — —	1191 98	Venitul efectelor — — — — —	372 —
Competințe de timbru — — — — —	42 8	Provisiuni și venit dela bucate — — — — —	6293 75
Marce de prezență — — — — —	1570 —		
Salare — — — — —	4186 66		
Chirie — — — — —	1783 84		
Porto — — — — —	600 —		
	326 —		
Amortizări:			
Imobilii — — — — —	20 —		
pretensiuni dubioase — — — — —	323 69		
Profit curat — — — — —	13562 14		
	50328 32		50328 32

Candin C. Comanescu m. p. comptabil.

Zlatna, 31 Decembre 1910.

Nicolae Olariu m. p. director executiv.

DIRECȚIUNEA:

Nicolae Cristea m. p. președinte.

Petru Popoviciu m. p.

Iosif Magda m. p.

Dumitru Moguțiu m. p.

Petru Presecan m. p.

Stefan Corpade m. p.

Victor Damian m. p. vice-președinte.

Subsemnatul comitet de supraveghere am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele principale auxiliari.

Zlatna, la 6 Martie 1911

Alexandru Baieșan m. p. președinte

Ioan Fodorean m. p.

Ioan Ursa m. p.

Ioan Lucacel m. p.

Dionisie Costea m. p.

Iosif Lissai m. p. revisor expert al «Solidarității».

„VICTORIA“ institut de credit și economii societate pe acții în Arad

Activa

CONTUL BILANȚULUI.

Pas

Cassa în numărar — — —	244313 ⁸⁷	
Bon în Giro-Conto la banca Austro-Ungară — — —	478862 ⁰³	723175 ⁹⁰
Capitale elocare la alte bănci — — —		163524 ⁶⁶
Cambii — — — — —		14096713 ¹⁵
Imprumuturi hipotecare — — — — —		2636190
Imprumuturi de cont-curent cu acoperiri hipotecare și de efecte — — — — —		380288 ⁶⁵
Avansuri pe efecte — — — — —		52302
Efecte proprii:		
500.000 Cor. nom. oblig. comunale cu 4% „Pesti hazai első takarékpénztár egyesület” — — — — — à 90 — C. 450000 —		
100.000 Cor. nom. scris. func. cu 4½% „Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár” — — — — — à 96 — C. 96000 —		
24.500 Coroane nom. oblig. cu 4½% „Hazai Bank részv.-társ. à 96 — C. 23520 —		
20 buc. acții „Banca Austro-Ungară” à 1600 C. 32000 —		
100 „acții „Ústredni banka ceskych sporitelén” Praga — à 400 — C. 40000 —		
50 buc. acții „Magyar pénzügyintézetek közp. hitelbankja r. t.” à 1000 — C. 50000 —		
10 buc. acții „Magyar Automobil r. t. Westinghouse rendsz.” à 400 — C. 4000 —		
60 buc. acții „Hungaria” aradi pamut-árugyár r. t. cu solvire de 70% C. 21000 —		
Acții dela diverse bănci și întreprinderi 108670 —		825190
Casele institutului din Arad, calea arhid. Iosif Nr. 1 și 2, casa filialei din Chișineu și alte realități — — — — —		464761 ⁷⁰
Diverse conturi debitoare — — — — —		23059 ⁹⁶
Mobilier — — — — —	15058 ⁸⁸	
după amortizare — — — — —	6058 ⁸⁸	9000
Interese tranzitoare restante — — — — —		13549 ²⁰
		19387755 ²²

Capital societar: 6000 acții à 200 cor. —		1200000
Fond general de rezervă — 1000000:—		
Fond special de rezervă — 44543 ⁸⁰		
Fond de penziuni — — — — — 165430 —		1209973
Depuneri spre fructificare — — — — —		11565453
Depozite de casă — — — — —		108414
Cambii reescontate — — — — —		4804310
Contribuție restantă la depuneri — — — — —		26070
Dividendă neridicată — — — — —		1810
Diverse conturi creditoare — — — — —		30344
Interese tranzitoare anticipate — — — — —		203041
Profit transpus din anul 1909 9741 ⁰⁵		
Profit net — — — — — 228595 ⁵²		238336

Debit

CONTUL PROFIT ȘI PERDERE.

Cr

Interese pentru depuneri — — — — —	493138 ⁴⁶	
Interese de reescont — — — — —	182057 ⁰⁴	
Spese:		
Salare — — — — —	72337 ⁷⁶	
Bani de cvartir — — — — —	11985 ⁴²	
Imprintate, diverse plăți, spese de birou	40467 ¹⁷	
Porto — — — — —	8586 ⁶⁶	
Chirie — — — — —	5412 ⁵⁰	
Marce de prezență — — — — —	3000	
Contribuțiune — — — — —	54823 ⁵¹	
10% dare la depuneri — — — — —	49313 ⁸⁴	104137 ³⁵
Amortizare din mobilier — — — — —	6058 ⁸⁸	
Profit transpus din a. 1909 9741 ⁰⁵		
Profit net — — — — — 228595 ⁵²		238336 ⁵⁷
		1165517 ⁸¹

Venitul transpus din anul trecut — —		9741 ⁰⁵
Interese:		
dela cambii — — — — —	883021 ³⁷	
„ imprumuturi hipotec. 174097 ⁹⁴		
„ imprum. de cont-curent 13071 ⁵⁸		
„ avansuri pe efecte — 3141 ⁸³		
„ capitalele elocate la alte bănci — — — — — 3746 ³⁵		
„ efectele proprii — — — — — 38926 ²³		1116005
Chirii și alte arinzi — — — — —		19736
Provizțiuni și alte venite — — — — —		20034

Arad, 31 Decembrie 1910.

Dr. Nicolae Oncu, m. p.
dir.-executiv.Sava Raicu, m. p.
secretar.Ioan Moldovan,
contabil.

DIRECȚIUNEA:

Mihail Veliciu, m. p.
președinte.Roman R. Ciorogariu, m. p.
vice-președinte.

Dr. Nicolae Ciacian, m. p.

Petru Truția,

Traian Vățianu, m. p.

Dr. Aurel Demian, m. p.

Axente Secula, m. p.

Onorată adunare generală!

Pe baza dispozițiilor paragrafului 195 din legea comercială și în urma dispozițiilor din statutele institutului, ne luăm voie a vă prezenta în următoarele raportul despre anul de gestiune 1910.

În decursul acestui an, am ținut mai multe sedințe, am scontrat toate ramurile de operațiune ale institutului »Victoria« atât la centrală, cât și la filiale, și pretutindena am aflat ordine și punctualitate exactă.

Bilanțul, contul »profit și pierdere«, precum și inventarele prezen-

tate din partea direcțiunii, confruntându-le cu registrele principale xiliare bine conduse, le-am aflat în ordine și întru toate esacte.

Pe baza acestor constatări, propunerea Direcțiunii, referitoare împărțirea venitul curat din acest an, de 238.336 coroane 57 fil și celelalte propuneri din parte-ne le primim și le recomandăm și ratei adunării generale, spre primire.

În fine rugăm On. adunare generală, să binevoiască a da lutorul pe anul de gestiune 1910 atât direcțiunii, cât și comitetul supraveghiere

Arad, la 10 Martie 1911.

COMITETUL DE SUPRAVEGHERE:

George Feier m. p.
președinte.

Nicolae Marcu m. p.

Dr. Sever Ispravnic m. p.

Dr. Cornel Ardelean